

P9_TA(2023)0407

Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή 2023 στο Ντουμπάι, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (COP28)

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 21ης Νοεμβρίου 2023 σχετικά με τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή 2023 στο Ντουμπάι, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (COP28) (2023/2636(RSP))

(C/2024/4210)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τη σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) και το προσαρτημένο σε αυτήν πρωτόκολλο του Κιότο,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία που εγκρίθηκε κατά την 21η διάσκεψη των μερών της UNFCCC (COP21) στο Παρίσι, στις 12 Δεκεμβρίου 2015 («συμφωνία του Παρισιού»),
- έχοντας υπόψη την 27η διάσκεψη των μερών της UNFCCC (COP27), τη 17η διάσκεψη των μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών του πρωτοκόλλου του Κιότο (CMP17) και την τέταρτη διάσκεψη των μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της συμφωνίας του Παρισιού (CMA4), καθώς και το σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα που εγκρίθηκε κατά την 26η διάσκεψη των μερών της UNFCCC (COP26) στη Γλασκόβη στις 13 Νοεμβρίου 2021,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία που συνήφθη στην COP27 να συσταθεί ειδικό ταμείο για απώλειες και ζημιές και να ληφθεί απόφαση κατά την 28η διάσκεψη των μερών της UNFCCC (COP28) σχετικά με τον τρόπο υλοποίησης του ταμείου, καθώς και το δίκτυο του Σαντιάγο για τις απώλειες και τις ζημιές,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Οκτωβρίου 2022 σχετικά με τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή 2022 στο Σαρμ ελ Σείχ, Αίγυπτος (COP27) ⁽¹⁾,
- έχοντας υπόψη την Ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, καθώς και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιουνίου 2023 σχετικά με την υλοποίηση και την επίτευξη των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) σχετικά με την υπερθέρμανση του πλανήτη κατά 1,5 °C, την ειδική έκθεσή της για την κλιματική αλλαγή και τη γη, την ειδική έκθεσή της για τους ωκεανούς και την κρυσθαίρα σε ένα μεταβαλλόμενο κλίμα, και την 6η έκθεση αξιολόγησης της (AR6),
- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή (ESABCC) και την έκθεσή της, της 15ης Ιουνίου 2023, με τίτλο «Scientific advice for the determination of an EU-wide 2040 climate target and a greenhouse gas budget for 2030-2050» [Επιστημονικές συμβουλές για τον καθορισμό, σε ενωσιακό επίπεδο, κλιματικού στόχου με ορίζοντα το 2040 και προϋπολογισμού για τα αέρια του θερμοκηπίου για την περίοδο 2030-2050],
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη την πρόσφατα εγκριθείσα νομοθεσία της ΕΕ, με την οποία μετουσιώνονται σε συγκεκριμένες πολιτικές σε διάφορους τομείς οι στόχοι της Ένωσης για μείωση των καθαρών εκπομπών κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990 και για επίτευξη του δεσμευτικού στόχου της ΕΕ για την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 (δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 %),
- έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2022/591 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2022, σχετικά με γενικό ενωσιακό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον έως το 2030 ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ C 149 της 28.4.2023, σ. 28.

⁽²⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0250.

⁽³⁾ ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 114 της 12.4.2022, σ. 22.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Νοεμβρίου 2019 σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης ⁽⁵⁾,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 18/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 26ης Ιουνίου 2023, με τίτλο «Στόχοι της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια — Επιτυχία με τους στόχους για το 2020, αλλά πολλές οι επιφυλάξεις για την επάρκεια των δράσεων που θα εξασφαλίσουν τους στόχους για το 2030» ⁽⁶⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση με θέμα «Προοπτικές για την παγκόσμια ενεργειακή μετάβαση 2023: Πορεία προς τον στόχο του 1,5 °C» του Διεθνούς Οργανισμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ⁽⁷⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας (ΔΟΕ), του Μαΐου του 2021, με τίτλο «Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector» [Μηδενικές καθαρές εκπομπές έως το 2050 – Χάρτης πορείας για τον παγκόσμιο ενεργειακό τομέα],
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁾,
- έχοντας υπόψη τη συγκεφαλαιωτική έκθεση της UNFCCC, της 26ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με τις εθνικά καθορισμένες συνεισφορές στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού,
- έχοντας υπόψη την από 27ης Οκτωβρίου 2022 έκθεση του προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον (UNEP) σχετικά με το χάσμα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το 2022, με τίτλο «The Closing Window – Climate crisis call for fast transformation of societies» [Τα περιθώρια στενεύουν – Η κλιματική κρίση απαιτεί τον ταχύ μετασχηματισμό των κοινωνιών], την από 1ης Νοεμβρίου 2022 έκθεσή του σχετικά με το χάσμα προσαρμογής το 2022, με τίτλο «Too Little, Too Slow – Climate adaptation failure puts world at risk» [Πολύ λίγα, πολύ αργά – Η αποτυχία προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή θέτει σε κίνδυνο τον κόσμο] και την από 20ής Οκτωβρίου 2021 έκθεσή του σχετικά με το χάσμα παραγωγής το 2021,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Φεβρουαρίου 2021, με τίτλο «Διαμορφώνοντας μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή – η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» (COM(2021)0082),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή ⁽⁹⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του UNEP, της 31ης Οκτωβρίου 2022, με τίτλο «An Eye on Methane: International Methane Emissions Observatory 2022 Report» [Προσοχή στο μεθάνιο: έκθεση του Διεθνούς Παρατηρητηρίου Εκπομπών Μεθανίου για το 2022] και την έκθεση του UNEP, της 6ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions» [Παγκόσμια αξιολόγηση του μεθανίου: οφέλη και δαπάνες που συνεπάγεται ο μετριασμός των εκπομπών μεθανίου],
- έχοντας υπόψη την έκθεση του 2022 σχετικά με την παρακολούθηση των παγκόσμιων εκπομπών μεθανίου (Global Methane Tracker), που εκδόθηκε από τον ΔΟΕ τον Φεβρουάριο του 2022,
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 15 Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/942 (COM(2021)0805),
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με μια στρατηγική της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών μεθανίου (COM(2020)0663),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 21ης Οκτωβρίου 2021 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών μεθανίου ⁽¹⁰⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού, της 21ης Απριλίου 2023, σχετικά με την κατάσταση του παγκόσμιου κλίματος το 2022,
- έχοντας υπόψη την υπηρεσία κλιματικής αλλαγής Copernicus και την έκθεσή της του 2022 με τίτλο «Global Climate Highlights» [Σημαντικότερα παγκόσμια γεγονότα σχετικά με το κλίμα],

⁽⁵⁾ ΕΕ C 232 της 16.6.2021, σ. 28.

⁽⁶⁾ Ειδική έκθεση 18/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Στόχοι της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια — Επιτυχία με τους στόχους για το 2020, αλλά πολλές οι επιφυλάξεις για την επάρκεια των δράσεων που θα εξασφαλίσουν τους στόχους για το 2030», 2023.

⁽⁷⁾ Έκθεση του Διεθνούς Οργανισμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με τίτλο «World Energy Transitions Outlook 2023: 1.5 °C Pathway».

⁽⁸⁾ ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1.

⁽⁹⁾ ΕΕ C 445 της 29.10.2021, σ. 156.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 184 της 5.5.2022, σ. 105.

- έχοντας υπόψη το παγκόσμιο μητρώο εκπομπών και αποθεμάτων ορυκτών καυσίμων ⁽¹¹⁾,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2020, με τίτλο «Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη» (COM(2020)0098),
- έχοντας υπόψη το πλαίσιο Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών 2015-2030,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του 2023 του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (UNDRR) σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση της εφαρμογής του πλαισίου Σεντάι για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών 2015-2030,
- έχοντας υπόψη την έκθεση συνολικής αξιολόγησης του 2022 του UNDRR σχετικά με τη μείωση του κινδύνου καταστροφών,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Ιουνίου 2023 σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ημέρα για τα θύματα της παγκόσμιας κλιματικής κρίσης ⁽¹²⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Κοινού Κέντρου Ερευνών, της 7ης Ιουνίου 2023, με τίτλο «Impacts of climate change on defence-related critical energy infrastructure» [Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις κρίσιμες ενεργειακές υποδομές που σχετίζονται με την άμυνα],
- έχοντας υπόψη τη στρατηγική πυξίδα για την ασφάλεια και την άμυνα, που εγκρίθηκε στις 21 Μαρτίου 2022,
- έχοντας υπόψη τον χάρτη πορείας για την κλιματική αλλαγή και την άμυνα, που εγκρίθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2020,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 28ης Απριλίου 2021 σχετικά με την προστασία του εδάφους ⁽¹³⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) με θέμα «Το ευρωπαϊκό περιβάλλον – κατάσταση και προοπτικές το 2020: γνώση για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη Ευρώπη», η οποία συνιστά την αξιολόγηση του ΕΟΠ όσον αφορά τις δυνατότητες των ευρωπαϊκών εδαφών για ισχυρότερη δράση για το κλίμα ⁽¹⁴⁾,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία που συνήφθη στο πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας σχετικά με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας (συμφωνία BBN), η οποία εγκρίθηκε στις 19 Ιουνίου 2023,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του UNEP, της 18ης Φεβρουαρίου 2021, με τίτλο «Making Peace with Nature: A scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies» [Συμφιλίωση με τη φύση: ένα επιστημονικό σχέδιο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που αφορούν το κλίμα, τη βιοποικιλότητα και τη ρύπανση],
- έχοντας υπόψη την έκθεση συνολικής αξιολόγησης της Διακυβερνητικής πλατφόρμας επιστήμης-πολιτικής για τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων (IPBES), της 25ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων,
- έχοντας υπόψη το παγκόσμιο πλαίσιο Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ για τη βιοποικιλότητα, το οποίο εγκρίθηκε κατά τη 15η σύνοδο της διάσκεψης των μερών της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα (COP15),
- έχοντας υπόψη την έκθεση εργαστηρίου που συγχρηματοδοτήθηκε από τις IPBES και IPCC σχετικά με τη βιοποικιλότητα και την κλιματική αλλαγή, της 10ης Ιουνίου 2021,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 6ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με τη δυναμική της δράσης για τους ωκεανούς: ενίσχυση της διακυβέρνησης των ωκεανών και της βιοποικιλότητας ⁽¹⁵⁾,
- έχοντας υπόψη την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 22 Ιουνίου 2022, για την αποκατάσταση της φύσης (COM(2022)0304),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Ιουνίου 2021 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030: επαναφορά της φύσης στη ζωή μας ⁽¹⁶⁾,

⁽¹¹⁾ Παγκόσμιο μητρώο εκπομπών και αποθεμάτων ορυκτών καυσίμων.

⁽¹²⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P9_TA(2023)0245.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 506 της 15.12.2021, σ. 38.

⁽¹⁴⁾ Έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (ΕΟΠ) με τίτλο «The European environment – state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe».

⁽¹⁵⁾ ΕΕ C 132 της 14.4.2023, σ. 106.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ C 67 της 8.2.2022, σ. 25.

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 16ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με τον ρόλο της ΕΕ στην προστασία και την αποκατάσταση των δασών του πλανήτη ⁽¹⁷⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 15ης Σεπτεμβρίου 2022 σχετικά με τις συνέπειες της ξηρασίας, των πυρκαγιών και άλλων ακραίων καιρικών φαινομένων: αύξηση των προσπαθειών της ΕΕ για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής ⁽¹⁸⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση για την αξιοποίηση των παγκόσμιων υδάτινων πόρων, την οποία εξέδωσαν στις 9 Μαΐου 2023 τα Ηνωμένα Έθνη, σχετικά με τις συμπράξεις και τη συνεργασία για το νερό, καθώς και τη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το νερό, που πραγματοποιήθηκε στις 22-24 Μαρτίου 2023 και αποτελεί την πρώτη σημαντική διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών επί του θέματος από το 1977,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης Μαρτίου 2023,
- έχοντας υπόψη τα συμφωνηθέντα συμπεράσματα που εγκρίθηκαν στις 25 Μαρτίου 2022 κατά την 66η σύνοδο της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τη θέση των γυναικών, με τίτλο «Achieving gender equality and the empowerment of all women and girls in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies and programmes» [Επίτευξη της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης όλων των γυναικών και κοριτσιών στο πλαίσιο πολιτικών και προγραμμάτων που αφορούν την κλιματική αλλαγή και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων και κινδύνων καταστροφών],
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα 41/21 του Συμβουλίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ηνωμένων Εθνών, της 12ης Ιουλίου 2019, με τίτλο «Human rights and climate change» [Ανθρώπινα δικαιώματα και κλιματική αλλαγή],
- έχοντας υπόψη την έκθεση του ειδικού εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών, της 26ης Ιουλίου 2022, σχετικά με την προαγωγή και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του ειδικού εισηγητή των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των αυτόχθονων πληθυσμών, της 1ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τις επιπτώσεις που έχουν η κλιματική αλλαγή και η χρηματοδότηση για το κλίμα στα δικαιώματα των αυτόχθονων πληθυσμών, καθώς και τη Διακήρυξη Αυτόχθονων Πληθυσμών «Στοκχόλμη+50»,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Νοεμβρίου 2022 σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Αίγυπτο ⁽¹⁹⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Σεπτεμβρίου 2021 σχετικά με την υπόθεση του υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Ahmed Mansoor στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα ⁽²⁰⁾,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 17ης Σεπτεμβρίου 2020 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος για πιο πράσινες πόλεις 2022 ⁽²¹⁾,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τις προετοιμασίες της 28ης διάσκεψης των μερών (COP28) της σύμβασης-πλασίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) (Ντουμπάι, 30 Νοεμβρίου – 12 Δεκεμβρίου 2023) ⁽²²⁾,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 04/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2023, με τίτλο «Παγκόσμια Συμμαχία για την κλιματική αλλαγή(+) – Τα επιτεύγματα υπολείπονταν των φιλοδοξιών»,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 4ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με τη χρηματοδότηση μέτρων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής ενόψει της 27ης διάσκεψης των μερών (COP27) της UNFCCC στο Σαρμ-ελ-Σείχ στις 6-18 Νοεμβρίου 2022,
- έχοντας υπόψη τις ερωτήσεις προς την Επιτροπή και το Συμβούλιο σχετικά με τη διάσκεψη του 2023 των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, στο Ντουμπάι, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (COP28) (O-000049/2023 και O-000048/2023),
- έχοντας υπόψη το άρθρο 136 παράγραφος 5 και το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την πρόταση ψηφίσματος της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων,

⁽¹⁷⁾ EE C 385 της 22.9.2021, σ. 10.

⁽¹⁸⁾ EE C 125 της 5.4.2023, σ. 135.

⁽¹⁹⁾ EE C 167 της 11.5.2023, σ. 94.

⁽²⁰⁾ EE C 117 της 11.3.2022, σ. 109.

⁽²¹⁾ EE C 385 της 22.9.2021, σ. 167.

⁽²²⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με τις προετοιμασίες της 28ης διάσκεψης των μερών (COP28) της σύμβασης-πλασίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC) (Ντουμπάι, 30 Νοεμβρίου – 12 Δεκεμβρίου 2023).

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κήρυξε κλιματική και περιβαλλοντική κατάσταση έκτακτης ανάγκης και δεσμεύθηκε να αναλάβει επειγόντως τις συγκεκριμένες δράσεις που απαιτούνται για την καταπολέμηση και τον περιορισμό της απειλής αυτής πριν να είναι πολύ αργά· λαμβάνοντας υπόψη ότι η απώλεια της βιοποικιλότητας και η κλιματική αλλαγή είναι αλληλένδετες και αλληλοενισχυόμενες, συνιστούν εξίσου απειλή δε για τη ζωή στον πλανήτη μας και, επομένως, θα πρέπει επειγόντως να αντιμετωπιστούν μαζί·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία του Παρισιού τέθηκε σε ισχύ στις 4 Νοεμβρίου 2016· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μέχρι σήμερα, έχουν προχωρήσει στη συμφωνία 193 κράτη συν η ΕΕ, αντιπροσωπεύοντας πάνω από το 98 % των παγκόσμιων εκπομπών·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συμφωνία του Παρισιού αναγνωρίζει τη θεμελιώδη προτεραιότητα του να διαφυλαχθεί η επισιτιστική ασφάλεια και να δοθεί τέλος στην πείνα·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έκθεση του UNEP σχετικά με το χάσμα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το 2022, η εφαρμογή εθνικά καθορισμένων συνεισφορών (ΕΚΣ) υπό όρους θα οδηγήσει σε αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη κατά 2,4 °C έως το τέλος του αιώνα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τρέχουσες πολιτικές δεν επαρκούν για την επίτευξη ούτε καν των ΕΚΣ άνευ όρων, η συνέχιση δε των τρεχουσών πολιτικών θα οδηγήσει σε αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη κατά 2,8 °C·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει σημειωθεί ανεπαρκής συλλογική πρόοδος προς την επίτευξη των μακροπρόθεσμων στόχων της συμφωνίας του Παρισιού από την έγκρισή της το 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη συγκεκριμένη έκθεση των ΕΚΣ για το 2022, εκτιμάται ότι το επίπεδο των συνολικών παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το 2030, εφόσον εφαρμοστούν όλες οι τελευταίες ΕΚΣ, θα είναι μόλις 0,3 % χαμηλότερο από το επίπεδο του 2019· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της έκτης έκθεσης αξιολόγησης (AR6) όσον αφορά τα σενάρια συγκράτησης της υπερθέρμανσης σε 1,5 °C (με πιθανότητα άνω του 50 % έως το 2100), οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου θα πρέπει να μειωθούν έως το 2030 κατά 43 %, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2019·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο παγκόσμιος απολογισμός που πραγματοποιείται για πρώτη φορά το 2023 αποτελεί κεντρικό στοιχείο της συμφωνίας του Παρισιού και παρέχει μια συνολική εικόνα της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι το αποτέλεσμα του απολογισμού θα πρέπει στη συνέχεια να ωθήσει τα συμβαλλόμενα μέρη να αυξήσουν το επίπεδο φιλοδοξίας τους και να προωθήσουν τη δράση για το κλίμα·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την 6η έκθεση αξιολόγησης της IPCC, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από ανθρώπινες δραστηριότητες αύξησαν κατά 1,1 °C, σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, τη μέση θερμοκρασία του πλανήτη για την περίοδο 2010-2019· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό (WMO), υπάρχει πλέον 66 % πιθανότητα να ξεπεραστεί το όριο του 1,5 °C ήδη κατά την περίοδο 2023-2027⁽²³⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον WMO, η υπερθέρμανση της Αρκτικής είναι δυσανάλογα υψηλή⁽²⁴⁾, νέες έρευνες δείχνουν δε ότι θα μπορούσε η Αρκτική να μην καλύπτεται από πάγο κατά τους χειμερινούς μήνες ήδη από τη δεκαετία του 2030· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι σχετικοί με το κλίμα κίνδυνοι για την υγεία, τα μέσα διαβίωσης, την επισιτιστική ασφάλεια, την παροχή νερού, την ανθρώπινη ασφάλεια και την οικονομική μεγέθυνση προβλέπεται να ενταθούν με την υπερθέρμανση του πλανήτη κατά 1,5 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα, και ακόμη περισσότερο με την υπερθέρμανση του πλανήτη κατά 2 °C⁽²⁵⁾·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το μεθάνιο ευθύνεται για το 30 % περίπου της αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας από τη βιομηχανική επανάσταση και μετά, και ότι οι ταχείες και συνεχείς μειώσεις των εκπομπών μεθανίου είναι καθοριστικής σημασίας για τον περιορισμό της βραχυπρόθεσμης υπερθέρμανσης και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα⁽²⁶⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την 6η έκθεση αξιολόγησης της IPCC, η συγκράτηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη κάτω από τον 1,5 °C απαιτεί σημαντική μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών μεθανίου έως το 2030⁽²⁷⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι το μεθάνιο είναι ισχυρό αέριο του θερμοκηπίου, και δη 28 φορές ισχυρότερο από το CO₂ όσον αφορά τον αντίκτυπό του στο κλίμα σε βάθος εκατονταετίας και 80 φορές πιο ισχυρό σε βάθος εικοσαετίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την έκθεση του UNEP σχετικά με το χάσμα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οι εκπομπές μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου παρέμειναν σταθερές από το 2019 έως το 2021, τα φθοριούχα αέρια δε συνέχισαν να αυξάνονται· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάληψη πιο αποφασιστικής δράσης για τη μείωση των εκπομπών μεθανίου είναι ένα από τα πλέον οικονομικά αποδοτικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου βραχυπρόθεσμα⁽²⁸⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τομέας της γεωργίας και της κτηνοτροφίας εκπέμπει 145 εκατομμύρια τόνους μεθανίου ετησίως, γεγονός που τον καθιστά τον μεγαλύτερο και σημαντικότερο τομέα για εκπομπές μεθανίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκπομπές μεθανίου από τη γεωργία οφείλονται κυρίως στην αύξηση του αριθμού των ζώων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκπομπές από την κοπριά και την εντερική ζύμωση αντιπροσωπεύουν το 32 % περίπου όλων των ανθρωπογενών εκπομπών μεθανίου·

⁽²³⁾ 6η έκθεση αξιολόγησης της – Κλιματική αλλαγή 2023.

⁽²⁴⁾ Επικαιροποίηση WMO, Μάιος του 2023.

⁽²⁵⁾ Ειδική έκθεση της IPCC σχετικά με τις επιπτώσεις της υπερθέρμανσης του πλανήτη κατά 1,5 °C.

⁽²⁶⁾ ΔΟΕ, Global Methane Tracker 2022 – Methane and climate change.

⁽²⁷⁾ IPCC, Κλιματική αλλαγή 2023 — Συγκεκριμένη έκθεση στο πλαίσιο της 6ης έκθεσης αξιολόγησης.

⁽²⁸⁾ Έκθεση του UNEP, της 6ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions».

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της IPCC στην AR6, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής επηρεάζουν ήδη και ολοένα και περισσότερο την παραγωγικότητα στο σύνολο των τομέων της γεωργίας και της αλιείας, καθώς επιδεινώνουν τη λειψυδρία και απειλούν την επισιτιστική ασφάλεια, τη διατροφή και τα μέσα διαβίωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα παγκόσμια συστήματα τροφίμων ευθύνονται για το 31 % των παγκόσμιων εκπομπών· λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από 100 εκατομμύρια τόνοι συνθετικών λιπασμάτων χρησιμοποιούνται ετησίως σε καλλιέργειες σε όλον τον κόσμο ⁽²⁹⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περισσότερες εκπομπές από συνθετικά αζωτούχα λιπάσματα προκύπτουν μετά τη χρήση των εν λόγω λιπασμάτων στο έδαφος, εισέρχονται δε στην ατμόσφαιρα ως υποξείδιο του αζώτου (N₂O) — ένα επίμονο αέριο του θερμοκηπίου με 265 φορές μεγαλύτερο δυναμικό υπερθέρμανσης του πλανήτη από το CO₂ σε βάθος εκατονταετίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, η εφοδιαστική αλυσίδα συνθετικών αζωτούχων λιπασμάτων ευθύνεται για το 2,1 % των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ⁽³⁰⁾·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στα συμπεράσματά του της 24ης Οκτωβρίου 2022, το Συμβούλιο δήλωσε πως είναι έτοιμο να επικαιροποιήσει, κατά περίπτωση, τις ΕΚΣ της ΕΕ και των κρατών μελών της το συντομότερο δυνατόν αφότου ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις για τα ουσιώδη στοιχεία της δέσμης προσαρμογής στον στόχο του 55 %·
- IA. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την πρώτη έκθεση της UNFCCC σχετικά με τον προσδιορισμό των αναγκών των συμβαλλόμενων αναπτυσσόμενων χωρών, οι εθνικές εκθέσεις που υποβάλλονται από τις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες καταδεικνύουν ότι το κόστος για την κάλυψη των αναγκών τους που συνδέονται με την εφαρμογή της σύμβασης και της συμφωνίας του Παρισιού ανέρχεται σωρευτικά σε 5,8-5,9 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ έως το 2030, εκ των οποίων 502 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ προσδιορίζονται δαπάνες για την κάλυψη των αναγκών τους οι οποίες απαιτούν διεθνείς πηγές χρηματοδότησης ⁽³¹⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημόσιες και ιδιωτικές χρηματοδοτικές ροές για τα ορυκτά καύσιμα παραμένουν υψηλότερες από εκείνες για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν ⁽³²⁾·
- IB. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 της συμφωνίας του Παρισιού, οι επικαιροποιημένες ΕΚΣ της Ένωσης πρέπει να αντικατοπτρίζουν την υψηλότερη δυνατή φιλοδοξία της, καθώς και τις κοινές αλλά διαφοροποιημένες ευθύνες και τις αντίστοιχες δυνατότητές της·
- II. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κλιματική κρίση και η κρίση βιοποικιλότητας είναι αλληλένδετες και αλληλοενισχυόμενες και θα πρέπει επειγόντως να αντιμετωπιστούν μαζί·
- IIA. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο προσίμιο της συμφωνίας του Παρισιού επισημαίνεται η σημασία να διασφαλιστεί η ακεραιότητα όλων των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των ωκεανών· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην έκθεση συνολικής αξιολόγησης της IPBES σχετικά με τη βιοποικιλότητα και τις υπηρεσίες οικοσυστημάτων ⁽³³⁾ τονίζεται πως η βιώσιμη αξιοποίηση της φύσης θα είναι ζωτικής σημασίας για τον μετριασμό της επικίνδυνης ανθρωπογενούς παρέμβασης στο κλιματικό σύστημα και για την προσαρμογή σε αυτήν·
- IIΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εδάφη είναι η μεγαλύτερη χερσαία δεξαμενή άνθρακα στον πλανήτη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασφάλιση υγιών εδαφών ενισχύει την ανθεκτικότητα και μειώνει την ευπάθεια στην κλιματική αλλαγή· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παγκοσμίως, χάνονται 500.000 εκτάρια τυρφώνων ετησίως, ενώ οι ήδη αποστραγγισμένοι και υποβαθμισμένοι τυρφώνες συμβάλλουν περίπου στο 4 % των ετήσιων ανθρωπογενών εκπομπών σε παγκόσμιο επίπεδο ⁽³⁴⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που καλύπτουν το 3-4 % μόνο της παγκόσμιας χερσαίας έκτασης, οι τυρφώνες είναι υπεύθυνοι για την αποθήκευση του ενός τρίτου σχεδόν του παγκόσμιου εδαφικού άνθρακα, ποσότητα υπερδιπλάσια από εκείνη που αποθηκεύεται στο σύνολο των δασών του πλανήτη·
- IIΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έκθεση του UNEP σχετικά με το χάσμα προσαρμογής, οι παγκόσμιες προσπάθειες σχεδιασμού, χρηματοδότησης και εφαρμογής της προσαρμογής δεν συμβαδίζουν με τους εντεινόμενους κλιματικούς κινδύνους· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόγραμμα εργασίας Γλασκόβη-Σαρμ-ελ-Σείχ όσον αφορά τον παγκόσμιο στόχο για την προσαρμογή και ο παγκόσμιος απολογισμός θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως ευκαιρίες ώστε να αναλάβουν δράση όλα τα μέρη βάσει των συμπερασμάτων της εν λόγω έκθεσης, καθώς και εκείνων που διατύπωσε η ομάδα εργασίας II της IPCC στην AR6·

⁽²⁹⁾ Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών, «World fertiliser trends and outlook to 2022» [Παγκόσμιες τάσεις και προοπτικές για τα λιπάσματα έως το 2022], 2019.

⁽³⁰⁾ Stefano Menegat et al, «Greenhouse gas emissions from global production and use of nitrogen synthetic fertilisers in agriculture» [Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από την παγκόσμια παραγωγή και χρήση αζωτούχων συνθετικών λιπασμάτων στη γεωργία], Scientific Reports, 2022.

⁽³¹⁾ UNFCCC, First report on the determination of the needs of developing country Parties related to implementing the Convention and the Paris Agreement (NDR) [Πρώτη έκθεση σχετικά με τον προσδιορισμό των αναγκών των συμβαλλόμενων αναπτυσσόμενων χωρών σε σχέση με την εφαρμογή της σύμβασης και της συμφωνίας του Παρισιού], 2019.

⁽³²⁾ Ομάδα εργασίας 3 σχετικά με την AR6 της IPCC, Κλιματική αλλαγή 2022, συνοπτική έκθεση για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, 2022.

⁽³³⁾ IPBES, The global assessment report on biodiversity and ecosystem services, 2019.

⁽³⁴⁾ Δελτίο Τύπου του UNEP, «Global assessment reveals huge potential of peatlands as a climate solution» [Παγκόσμια αξιολόγηση αποκαλύπτει το τεράστιο δυναμικό των τυρφώνων ως κλιματική λύση], 17 Νοεμβρίου 2022.

- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει τεκμηριωθεί επιστημονικά πως η υγεία συνδέεται με την περιβαλλοντική και κλιματική κρίση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Κλίματος και Υγείας παρατηρεί πως οι καύσωνες, οι πυρκαγιές, οι πλημμύρες, τα νοσήματα που μεταδίδονται με διαβιβαστές, τα υδατογενή και τροφιμογενή νοσήματα, η ρύπανση, η ατμοσφαιρική ρύπανση, η υπερϊώδης ακτινοβολία, τα αεροαλλεργιογόνα και το τροποσφαιρικό όζον έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία, όπως και στην ψυχική υγεία, αλλά και στην επαγγελματική ασφάλεια και υγεία· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα ακραία καιρικά φαινόμενα, η απώλεια βιοποικιλότητας, η υποβάθμιση του εδάφους και η λειψυδρία αναγκάζουν τους ανθρώπους να μεταναστεύσουν και έχουν δραματικές επιπτώσεις στην υγεία τους και στην ικανότητά τους να ασκούν πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματά τους·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Έκθεση των Ηνωμένων Εθνών, του 2023, για την αξιοποίηση των παγκόσμιων υδάτινων πόρων κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για μια παγκόσμια κρίση των υδάτων με επικείμενους κινδύνους· λαμβάνοντας υπόψη ότι πάνω από το 90 % των καταστροφών σχετίζονται με το νερό, όπου και είναι πιο αισθητός ο αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής ⁽³⁵⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας του Παρισιού αναγνωρίζουν τη θεμελιώδη προτεραιότητα να διαφυλαχθεί η επισιτιστική ασφάλεια και να δοθεί τέλος στην πείνα·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η λειψυδρία καθίσταται ενδημική λόγω των τοπικών επιπτώσεων της φυσικής καταπόνησης των υδάτινων πόρων σε συνδυασμό με την επιτάχυνση και εξάπλωση της ρύπανσης των γλυκών υδάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι όλες οι χώρες χαμηλού μεσαίου και υψηλού εισοδήματος παρουσιάζουν ενδείξεις κινδύνου όσον αφορά την ποιότητα των υδάτων ⁽³⁶⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πολλαπλές υπηρεσίες οικοσυστημάτων που παρέχονται από το νερό θα πρέπει να εξασφαλίζονται, μεταξύ άλλων, με τον υδρολογικό σχεδιασμό και τις επενδύσεις στην καινοτομία σε σχέση με τα ύδατα, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης και της αποδοτικής χρήσης των υδάτων, σύμφωνα με τις αρχές μιας έξυπνης ως προς τη διαχείριση του νερού κοινωνίας·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στην ΕΕ, οι φυσικές καταστροφές έπληξαν σχεδόν 50 εκατομμύρια ανθρώπους μεταξύ 1980 και 2020, προκάλεσαν δε κατά μέσο όρο οικονομικές απώλειες ύψους 12 δισεκατομμυρίων EUR ετησίως κατά την εν λόγω περίοδο ⁽³⁷⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απώλειες αυτές είναι άνισα κατανομημένες· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την υπηρεσία κλιματικής αλλαγής Copernicus, το 2022 ήταν ένα ακόμη έτος ακραίων καιρικών φαινομένων, κατά το οποίο σημειώθηκαν πολλές θερμοκρασίες ρεκόρ, και ότι το καλοκαίρι του 2022 ήταν το θερμότερο που έχει καταγραφεί για την Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η λειψυδρία, οι πλημμύρες και η ξηρασία αποτελούν βασικούς κινδύνους και στην Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εξόχως απόκεντρες περιοχές και τα νησιά συγκαταλέγονται στις περιφέρειες που πλήττονται περισσότερο από την κλιματική αλλαγή, ιδίως όσον αφορά τη βιώσιμη ανάπτυξη, σε σύγκριση με την υπόλοιπη ΕΕ και τον υπόλοιπο ανεπτυγμένο κόσμο·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρόλο που ο ωκεανός διαδραματίζει μοναδικό και ζωτικό ρόλο ως ρυθμιστής του κλίματος στο πλαίσιο της κλιματικής κρίσης —καθώς καλύπτει το 71 % της επιφάνειας της γης, παράγει το ήμισυ του οξυγόνου μας και απορροφά το ένα τρίτο των εκπομπών CO₂ και το 90 % της πλεονάζουσας θερμότητας στο κλιματικό σύστημα ⁽³⁸⁾— η θαλάσσια βιοποικιλότητα απειλείται σοβαρά, σύμφωνα με την IPBES και την IPCC· λαμβάνοντας υπόψη ότι η θέρμανση των ωκεανών επηρεάζει τα παράκτια οικοσυστήματα, οδηγώντας σε έντονους θαλάσσιους καύσωνες, οξείνιση, απώλεια οξυγόνου, εισχώρηση αλατούχου νερού και άνοδο της στάθμης της θάλασσας ⁽³⁹⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος έχει επιστήσει την προσοχή στην τρέχουσα κατάσταση υποβάθμισης του ευρωπαϊκού θαλάσσιου περιβάλλοντος και στην ανάγκη να αποκατασταθούν ταξίως τα θαλάσσια οικοσυστήματά μας με την αντιμετώπιση του αντικτύπου που έχουν οι ανθρώπινες δραστηριότητες στο θαλάσσιο περιβάλλον· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θαλάσσια κομβικά σημεία, όπως οι κοραλλιογενείς ύφαλοι, η μακρόβια βλάστηση και οι βυθίσι με θαλάσσια βλάστηση, υποβαθμίζονται σε μεγάλο βαθμό και απειλούνται από την κλιματική αλλαγή και τη ρύπανση·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το UNEP, η ρύπανση από πλαστικά μεταβάλλει τους οικοτόπους και τις φυσικές διεργασίες, μειώνοντας την ικανότητα των οικοσυστημάτων να προσαρμόζονται στην κλιματική αλλαγή και επηρεάζοντας άμεσα τα μέσα διαβίωσης εκατομμυρίων ανθρώπων· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο παγκόσμιος τομέας πλαστικών ευθύνεται για το 6 % της παγκόσμιας κατανάλωσης πετρελαίου, αναμένεται δε να φθάσει το 20 % έως το 2050 ⁽⁴⁰⁾· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διεργασίες εξόρυξης και διύλισης πετρελαίου και παραγωγής πλαστικών είναι ενεργοβόρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα απορριπτόμενα πλαστικά απόβλητα παράγουν εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου όταν εκτίθενται σε ηλιακή ακτινοβολία στον αέρα και στα ύδατα, και ότι επηρεάζουν επίσης την ικανότητα των ωκεανών να δεσμεύουν άνθρακα· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι παγκόσμιες εκπομπές από πλαστικά αναμένεται να διπλασιαστούν σε 44 εκατομμύρια τόνους ετησίως και ότι, ελλείψει φιλόδοξων νέων πολιτικών, η παγκόσμια κατανάλωση πλαστικού θα αυξηθεί από 460 εκατομμύρια τόνους το 2019 σε 1.231 εκατομμύρια τόνους το 2060 ⁽⁴¹⁾·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ενεργειακή κρίση έχει φέρει στο επίκεντρο το ζήτημα της ενεργειακής ασφάλειας και την ανάγκη μειωθεί η ενεργειακή ζήτηση και να διαφοροποιηθεί το ενεργειακό σύστημα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ρωσική στρατιωτική εισβολή στην Ουκρανία κατέστησε ακόμη πιο επείγουσα την ανάγκη για ταχύ μετασχηματισμό του παγκόσμιου ενεργειακού συστήματος·

⁽³⁵⁾ Δελτίο Τύπου των Ηνωμένων Εθνών: «Historic UN conference marks watershed moment to tackle global water crisis and ensure water-secure future» [Ιστορική διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών σηματοδοτεί μια κρίσιμη στιγμή για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας κρίσης των υδάτων και την εξασφάλιση του νερού στο μέλλον], 23 Μαρτίου 2023.

⁽³⁶⁾ The United Nations World Water Development Report 2023: partnerships and cooperation for water [Έκθεση των Ηνωμένων Εθνών, του 2023, σχετικά με την αξιοποίηση των παγκόσμιων υδάτινων πόρων: συμράξεις και συνεργασία για το νερό].

⁽³⁷⁾ Overview of natural and man-made disaster risks the European Union may face: 2020 edition [Επισκόπηση κινδύνων φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση: έκδοση του 2020].

⁽³⁸⁾ UN Climate Action, «The ocean – the world's greatest ally against climate change» [Ο ωκεανός – ο μεγαλύτερος σύμμαχος του κόσμου κατά της κλιματικής αλλαγής].

⁽³⁹⁾ IPCC, Special report on the ocean and cryosphere in a changing climate [Ειδική έκθεση για τους ωκεανούς και την κρύσφαιρα σε ένα μεταβαλλόμενο κλίμα], 2019.

⁽⁴⁰⁾ Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, «The New Plastics Economy – Rethinking the future of plastics» [Η νέα οικονομία των πλαστικών – Ανασχεδιασμός του μέλλοντος των πλαστικών], Ιανουάριος του 2016.

⁽⁴¹⁾ ΟΟΣΑ, «Global plastic waste set to almost triple by 2060» [Τα παγκόσμια πλαστικά απορρίμματα αναμένεται να τριπλασιαστούν σχεδόν έως το 2060], Ιούνιος του 2022.

- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύμφωνο της Γλασκώβης για το κλίμα και το σχέδιο εφαρμογής του Σαρμ-ελ-Σείχ αναγνωρίζουν τον σημαντικό ρόλο των μη συμβαλλόμενων ενδιαφερόμενων μερών όσον αφορά τη συμβολή στην προοδευτική επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ESABCC συνιστά μείωση κατά 90-95 %, σε σχέση με το 1990, των ενωσιακών εκπομπών έως το 2040, καθώς και υπολειπόμενο προϋπολογισμό αερίων του θερμοκηπίου ύψους 11-14 δισεκατομμυρίων τόνων CO₂ για την περίοδο 2030-2050, βάσει επιστημονικά τεκμηριωμένης αξιολόγησης, προκειμένου να μετριαστούν οι κλιματικοί κίνδυνοι και να διασφαλιστεί ένα βιώσιμο μέλλον·
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσφατη έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις δεσμεύσεις μη κρατικών οντοτήτων για καθαρές μηδενικές εκπομπές συνιστά να βελτιωθούν η διαφάνεια και η αναφορά σε σχέση με μη κρατικές δράσεις για το κλίμα·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι αναμένεται οι άνθρωποι που ανήκουν στο πλουσιότερο 1 % του παγκόσμιου πληθυσμού να παράγουν το 2030 κατά κεφαλήν εκπομπές που οφείλονται στην κατανάλωση οι οποίες θα εξακολουθούν να είναι 30 φορές υψηλότερες από το παγκόσμιο κατά κεφαλήν επίπεδο, ενώ το αποτύπωμα του φτωχότερου μισού του παγκόσμιου πληθυσμού αναμένεται να παραμείνει σε επίπεδα πολύ χαμηλότερα από αυτό ⁽⁴²⁾. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι 46 λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες (ΛΑΧ), όπου ζουν περίπου 1,1 δισεκατομμύρια άνθρωποι, έχουν συμβάλει ελάχιστα στις εκπομπές CO₂. λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι το 69 % των παγκόσμιων θανάτων που προκλήθηκαν από σχετικές με το κλίμα καταστροφές τα τελευταία 50 έτη έχουν σημειωθεί σε ΛΑΧ ⁽⁴³⁾. λαμβάνοντας υπόψη ότι, έως το 2050, έως 216 εκατομμύρια άνθρωποι θα μπορούσαν να καταστούν εσωτερικοί κλιματικοί μετανάστες στις περιοχές της Αφρικής, της Λατινικής Αμερικής, της Ασίας, του Ειρηνικού και της Ανατολικής Ευρώπης ⁽⁴⁴⁾.
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης και οι σχετικές απώλειες και ζημιές επηρεάζουν δυσανάλογα τα ευάλωτα και περιθωριοποιημένα άτομα·

Η COP28 στο Ντουμπάι και ο πρώτος παγκόσμιος απολογισμός

1. υπενθυμίζει τα συμπεράσματα της 6ης έκθεσης αξιολόγησης της IPCC, σύμφωνα με τα οποία η συγκράτηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C, ή ακόμη και σε λιγότερο από 2 °C, απαιτεί ταχείες, διαρκείς και σε βάθος δράσεις μετριασμού· τονίζει ότι η συγκράτηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C απαιτεί μείωση των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 43 %, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2019, κατά την κρίσιμη αυτή δεκαετία πριν από το 2030· προτρέπει τη διεθνή κοινότητα να καταβάλει συντονισμένες προσπάθειες για την επίτευξη του στόχου αυτού, και καλεί τις ανεπτυγμένες χώρες και τους μείζονες παραγωγούς εκπομπών να δώσουν το παράδειγμα· επαναλαμβάνει τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο του συμφώνου της Γλασκώβης για το κλίμα, και εκφράζει την ανησυχία του για την περιορισμένη πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την ενίσχυση του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της COP27 και της ενδιάμεσης συνόδου στη Βόνη τον Ιούνιο του 2023·
2. αναγνωρίζει ότι, σύμφωνα με την 6η έκθεση αξιολόγησης της IPCC, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από ανθρώπινες δραστηριότητες έχουν αυξήσει την παγκόσμια θερμοκρασία κατά 1,1 °C σε σύγκριση με τα προβιομηχανικά επίπεδα· εκφράζει την ανησυχία του για τα πορίσματα της έκθεσης του UNEP σχετικά με το χάσμα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου το 2022, και ειδικότερα για το γεγονός ότι, ενώ η εφαρμογή των ΕΚΣ υπό όρους θα οδηγήσει σε αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη κατά 2,4 °C έως το τέλος του αιώνα, οι τρέχουσες πολιτικές δεν επαρκούν για την επίτευξη ούτε καν των ΕΚΣ άνευ όρων, η συνέχιση δε των τρεχουσών πολιτικών θα οδηγήσει σε αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη κατά 2,8 °C· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι εκπομπές εξακολουθούν να αυξάνονται και ότι το χάσμα των εκπομπών διευρύνεται, και υπογραμμίζει ότι, εάν καθυστερήσει η εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, θα διογκωθούν οι κλιματικοί κίνδυνοι και θα αυξηθούν, επομένως, οι απώλειες και ζημιές·
3. τονίζει ότι το 2023 αναμένεται να είναι το θερμότερο έτος που έχει καταγραφεί, φθάνοντας τους 1,43 °C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα ⁽⁴⁵⁾· εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για το γεγονός ότι το παράθυρο για παραμονή κάτω από τους 1,5 °C κλείνει με ανησυχητικό ρυθμό· υπογραμμίζει το γεγονός ότι οι καύσωνες ρεκόρ, η ξηρασία και οι δασικές πυρκαγιές έχουν ήδη προκαλέσει απώλεια παγκόσμιου ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος περίπου 0,6 % το 2023 ⁽⁴⁶⁾, και ότι τα ακραία καιρικά και κλιματικά φαινόμενα προκάλεσαν απώλειες περίπου 600 δισεκατομμυρίων EUR στην Ευρώπη κατά την περίοδο 1980-2022 ⁽⁴⁷⁾·

⁽⁴²⁾ Ινστιτούτο Ευρωπαϊκής Πολιτικής Περιβάλλοντος (IEEP) και Oxfam, «Carbon Inequality in 2030» [Ανισότητα άνθρακα το 2030], Νοέμβριος του 2021.

⁽⁴³⁾ Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD), Έκθεση του 2022 για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες.

⁽⁴⁴⁾ Open Knowledge Repository beta, Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration [Έκθεση Groundswell, μέρος 2: Δράση για την εσωτερική κλιματική μετανάστευση], 2021.

⁽⁴⁵⁾ Copernicus Climate Change Service, press release, 'Copernicus: October 2023 – Exceptional temperature anomalies; 2023 virtually certain to be warmest year on record', 8 Νοεμβρίου 2023.

⁽⁴⁶⁾ Allianz, special publication, 'Climate risk – Global boiling: Heatwave may have cost 0.6pp of GDP', 4 Αυγούστου 2023.

⁽⁴⁷⁾ EEA, 'Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe', 6 Οκτωβρίου 2023.

4. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν όλους τους διπλωματικούς διαύλους πριν από τη διάσκεψη, ώστε να συνεργαστούν με όλα τα μέρη για την κλιμάκωση των βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων τους για το κλίμα και των συνοδευτικών πολιτικών τους, και να αυξήσουν το επίπεδο φιλοδοξίας των ΕΚΣ τους ώστε να συνεχίσουν τις προσπάθειες για τον περιορισμό της αύξησης της θερμοκρασίας σε 1,5 °C, σύμφωνα με το σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα·
5. τονίζει την ανάγκη να επιταχυνθεί η δράση για το κλίμα ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της συμφωνίας του Παρισιού κατά τρόπο που να διασφαλίζει μια δίκαιη μετάβαση η οποία δεν αφήνει κανέναν στο περιθώριο· ζητεί η COP28 να αντιμετωπίσει την ανάγκη για συστημικό μετασχηματισμό προς ένα οικονομικό μοντέλο που να εξασφαλίζει την ευημερία όλων εντός των ορίων του πλανήτη·
6. υπογραμμίζει ότι η διαδικασία των παγκόσμιων απολογισμών αποτελεί κεντρικό στοιχείο της συμφωνίας του Παρισιού και ότι ο πρώτος παγκόσμιος απολογισμός αποτελεί σημαντική ευκαιρία για να ενισχυθεί η συλλογική φιλοδοξία της δράσης και στήριξης για το κλίμα· αναμένει να συμμετάσχουν πλήρως όλα τα μέρη στον παγκόσμιο απολογισμό, προκειμένου να ενισχυθούν οι δεσμεύσεις σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, συνδυάζοντας τη φιλοδοξία με την ταχεία εφαρμογή συγκεκριμένων μέτρων για την επίτευξη αποτελεσματικής μετάβασης και τη διασφάλιση ενός κλιματικά ουδέτερου, ανθεκτικού στην κλιματική αλλαγή και δίκαιου μέλλοντος·
7. επαναλαμβάνει ότι οι εργασίες σε σχέση με τον παγκόσμιο απολογισμό θα πρέπει να είναι επιστημονικά τεκμηριωμένες και να καθοδηγούνται από την αρχή της ισότητας και την αρχή των κοινών αλλά διαφοροποιημένων ευθυνών και των αντίστοιχων ικανοτήτων· υπενθυμίζει ότι, κατά τον παγκόσμιο απολογισμό, θα πρέπει να επανεξεταστεί η δράση για το κλίμα, με συνεκτίμηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διάστασης του φύλου και της διαγενεακής δικαιοσύνης· προτρέπει τα συμβαλλόμενα μέρη της UNFCCC να ενσωματώσουν τη διάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις ΕΚΣ τους·
8. υποστηρίζει να τεθεί κατά την COP28 παγκόσμιος στόχος για τον τριπλασιασμό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τον διπλασιασμό της ενεργειακής απόδοσης έως το 2030, σε συνδυασμό με την απτή σταδιακή κατάργηση των ορυκτών καυσίμων το συντομότερο δυνατόν, ώστε να διατηρηθεί το όριο του 1,5 °C εντός του πεδίου εφαρμογής, μεταξύ άλλων με την παύση όλων των νέων επενδύσεων στην εξόρυξη ορυκτών καυσίμων· προτρέπει την ΕΕ και τα κράτη μέλη να αναλάβουν προδραστικό και εποικοδομητικό ρόλο εν προκειμένω· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα άλλα μέρη να επιδιώξουν την ανάπτυξη μιας συνθήκης για τη μη διάδοση των ορυκτών καυσίμων· τονίζει ότι η περιβαλλοντική μετάβαση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με το ελάχιστο δυνατό περιβαλλοντικό κόστος και ότι οι συνέργειες μεταξύ ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αποκατάστασης της φύσης πρέπει να μεγιστοποιηθούν·
9. καλεί όλα τα μέρη να θεσπίσουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα για την παρακολούθηση της φτώχειας στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας, και να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίσουν ότι δεν θα αυξηθεί το ποσοστό των ανθρώπων που αντιμετωπίζουν φτώχεια στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας·
10. προτρέπει όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της UNFCCC να αυξήσουν τις ΕΚΣ τους προκειμένου να καλύψουν επειγόντως τα χάσματα εκπομπών με βάση την αξιολόγηση του πρώτου παγκόσμιου απολογισμού και όπως προσδιορίστηκαν από την IPCC και το UNEP, και να καλύψουν τα κενά εφαρμογής επιταχύνοντας και βελτιώνοντας την εφαρμογή της πολιτικής μετριασμού προκειμένου να τηρήσουν όλες τις σχετικές δεσμεύσεις· υπογραμμίζει την ιδιαίτερη ευθύνη όλων των μειζόνων παραγωγών εκπομπών και των χωρών της G20 να αναλάβουν ηγετικό ρόλο· ενθαρρύνει όλα τα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, με βάση την απόφαση της COP26 σχετικά με τα κοινά χρονοδιαγράμματα, να κοινοποιήσουν το 2025 μια ΕΚΣ για το 2035·
11. τονίζει ότι τα αποτελέσματα του παγκόσμιου απολογισμού και οι σχετικές αποφάσεις της COP28 πρέπει να προτείνουν συγκεκριμένες, εφαρμόσιμες και ειδικές διαδικασίες για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού· είναι της γνώμης ότι οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη συνέχιση της ετήσιας συγκεφαλαιωτικής έκθεσης για τις ΕΚΣ ώστε να αξιολογηθεί η πρόοδος όσον αφορά τη γεφύρωση του χάσματος στις φιλοδοξίες, καθώς και των ετήσιων εκθέσεων της UNFCCC για τη μέτρηση της προόδου στους τομεακούς στόχους και τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί μέχρι στιγμής· τονίζει ότι οι διαδικασίες αυτές θα πρέπει να οδηγούν σε συγκεκριμένες επιστημονικά τεκμηριωμένες πολιτικές και σχέδια·
12. προτρέπει όλα τα μέρη να διασφαλίσουν ισχυρούς κανόνες για τους μηχανισμούς συνεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 6 της συμφωνίας του Παρισιού, και καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να υπερασπιστούν ακράδαντα ένα υψηλό επίπεδο κλιματικής ακεραιότητας, με βάση τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα, κατά τις διαπραγματεύσεις για τα εκκρεμή ζητήματα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον ρόλο των απορροφήσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι κανόνες εγγυώνται πραγματικές μειώσεις των εκπομπών και πλήρη διαφάνεια·
13. είναι της γνώμης ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να δεχθούν ένα αποτέλεσμα που να ενθαρρύνει τις τεχνολογίες μείωσης των ορυκτών καυσίμων στον τομέα της ενέργειας ή μια ασθενή στάση απέναντι στη δίκαιη ενεργειακή μετάβαση·

Προσαρμογή

14. υπογραμμίζει την ανάγκη να ενταθεί η δράση προσαρμογής εντός της ΕΕ και παγκοσμίως· επαναλαμβάνει ότι η βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη δράση προσαρμογής είναι απαραίτητη ώστε να ελαχιστοποιήσουν όλα τα συμβαλλόμενα μέρη τις αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας, με έμφαση στις ιδιαίτερες ευπάθειες των αναπτυσσόμενων χωρών, ειδικότερα των ΔΑΧ και των αναπτυσσόμενων μικρών νησιωτικών κρατών (ΑΜΝΚ)· καλεί τις χώρες που δεν το έχουν ακόμη πράξει να υποβάλουν αμελλητί ανακοινώσεις προσαρμογής ή εθνικά σχέδια προσαρμογής· καλεί όλα τα συμβαλλόμενα μέρη να επικαιροποιήσουν τις ΕΚΣ τους πριν από την COP28, ώστε να περιλαμβάνουν μια εύρωστη συνιστώσα για την προσαρμογή, με συγκεκριμένα μέτρα προσαρμογής και σχετικούς ποσοτικοποιημένους στόχους·

15. προτρέπει όλα τα μέρη να παρουσιάσουν κατά την COP28 ένα αξιόπιστο, εύρωστο και εφαρμόσιμο παγκόσμιο πλαίσιο προσαρμογής, προκειμένου να ενισχυθεί η προσαρμοστικότητα, να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα και να μειωθεί η ευπάθεια στην κλιματική αλλαγή, με μεγαλύτερη έμφαση στα ύδατα, τα υδατικά οικοσυστήματα και τις σχετικές υπηρεσίες· τονίζει τη σημασία να καθοριστεί παγκόσμιος στόχος για την προσαρμογή (ΠΣΠ) και να ενισχύσουν όλα τα μέρη τη δράση για την προσαρμογή· προτρέπει όλα τα μέρη να εγκρίνουν μόνιμο σημείο στο θεματολόγιο για τον ΠΣΠ στο πλαίσιο της διάσκεψης των μερών που επέχει θέση συνόδου των μερών της συμφωνίας του Παρισιού και των επικουρικών της οργάνων· επισημαίνει την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες για τη μετατροπή του ΠΣΠ σε μετρήσιμα αποτελέσματα που θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να παρέχουν ολοκληρωμένη κατανόηση των κινδύνων για το κλίμα και τις καταστροφές και των συναφών αναγκών και δαπανών προσαρμογής σε πολλαπλά επίπεδα, να αυξάνουν τη διαθεσιμότητα συνεπών και συγκρίσιμων δεδομένων, να καθορίζουν και να βελτιώνουν την παροχή μέσων εφαρμογής και την προσβασιμότητά τους, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτικής και τεχνολογικής στήριξης, και να εκπονήσουν ένα κοινό σύνολο ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών μέτρησης, μεθοδολογιών και προσεγγίσεων για την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξη του στόχου με την πάροδο του χρόνου· τονίζει τη σημασία των προσεγγίσεων προσαρμογής σε επίπεδο κοινότητας· ζητεί το Πράσινο Ταμείο για το Κλίμα, το Παγκόσμιο Περιβαλλοντικό Ταμείο, το Ταμείο Προσαρμογής και το Ταμείο Βιώσιμης Ανάπτυξης να αναπτύξουν καλύτερες στρατηγικές για την προσέγγιση των τοπικών φορέων που ηγούνται λύσεων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή·

16. σημειώνει ότι η οικονομική στήριξη για τον μετριασμό εξακολουθεί να είναι μεγαλύτερη της στήριξης για την προσαρμογή· παρατηρεί ότι, το 2019, ο μετριασμός αντιπροσώπευε τα δύο τρίτα της συνολικής χρηματοδότησης για το κλίμα που παρασχέθηκε και κινητοποιήθηκε από ανεπτυγμένες χώρες (50,8 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ), ενώ η χρηματοδότηση για την προσαρμογή ανήλθε μόλις σε 20,1 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ, ενώ για τα οριζόντια μέτρα μετριασμού και προσαρμογής διατέθηκαν 8,7 δισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ⁽⁴⁸⁾· καλεί όλα τα μέρη να αυξήσουν τις δεσμεύσεις τους και να υποβάλουν οριστικό χάρτη πορείας για έναν συλλογικό στόχο διπλασιασμού της χρηματοδότησης για την προσαρμογή έως το 2025, με βάση τα επίπεδα του 2019, με στόχο την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της χρηματοδότησης για τον μετριασμό και εκείνης για την προσαρμογή, και ζητεί να πραγματοποιηθούν περαιτέρω συνεισφορές στο Ταμείο για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στο Ειδικό ταμείο για την αλλαγή του κλίματος· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καθορίσουν συγκεκριμένους τρόπους ώστε να αυξήσουν τη χρηματοδότησή τους για την προσαρμογή έως το 2025, μεταξύ άλλων μέσω του προϋπολογισμού της ΕΕ·

17. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν συνεχή πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση της προσαρμοστικότητας, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και τη μείωση της ευπάθειας στην κλιματική αλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 7 της συμφωνίας του Παρισιού· επαναλαμβάνει το αίτημά του προς την Επιτροπή να εκπονήσει ολοκληρωμένη αξιολόγηση του κλιματικού κινδύνου σε επίπεδο ΕΕ για την επίτευξη της ανθεκτικότητας και ετοιμότητας ως προς την κλιματική αλλαγή στην Ευρώπη· επαναλαμβάνει επίσης την έκκλησή του να προτείνει η Επιτροπή ένα ολοκληρωμένο, φιλόδοξο και νομικά δεσμευτικό ευρωπαϊκό πλαίσιο προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, με τα κατάλληλα νομοθετικά εργαλεία, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις πλέον ευπαθείς περιφέρειες· τονίζει τη σημασία της νέας στρατηγικής της ΕΕ για την προσαρμογή, της σύνδεσής της με τη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα και του νέου ρυθμιστικού πλαισίου για την προσαρμογή όπως προβλέπεται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα, και επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του Κοινοβουλίου για φιλόδοξη εφαρμογή τους, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών συνιστωσών τους·

18. τονίζει ότι τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης είναι μεν κρίσιμα για την αποτελεσματική προσαρμογή, αλλά είναι διαθέσιμα μόνο σε λιγότερα από τα μισά μέλη του WMO· υποστηρίζει την πρόταση του WMO να διασφαλιστεί ότι τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης θα καταστούν διαθέσιμα παντού κατά την επόμενη πενταετία· ζητεί να υλοποιηθεί ταχέως αυτή η πρωτοβουλία για τις υπηρεσίες έγκαιρης προειδοποίησης, με στόχο τη διάσωση πολλών ζώων το συντομότερο δυνατόν·

⁽⁴⁸⁾ ΟΟΣΑ, «Climate Finance Provided and Mobilised: Aggregate Trends Updated with 2019 Data» [Παροχή και κινητοποίηση χρηματοδότησης για το κλίμα: Συγκεντρωτικές τάσεις επικαιροποιημένες με στοιχεία του 2019], 2019.

Απώλειες και ζημιές

19. προτρέπει όλα τα μέρη να θέσουν σε λειτουργία κατά την COP28 το ταμείο για τις απώλειες και ζημιές, προκειμένου να εξασφαλίζεται νέα, συμπληρωματική, επαρκής και προβλέψιμη χρηματοδότηση με στόχο την αποτροπή, την ελαχιστοποίηση και την αντιμετώπιση των απωλειών και ζημιών που συνδέονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής· πιστεύει ένθερμα ότι η χρηματοδότηση για απώλειες και ζημιές θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα στις επιχορηγήσεις και να είναι συμπληρωματική της ανθρωπιστικής βοήθειας και χωριστή από αυτήν· προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, από κοινού με άλλους σημαντικούς παραγωγούς εκπομπών, να ετοιμαστούν να συνεισφέρουν το μερίδιο που τους αναλογεί στο ταμείο απωλειών και ζημιών, ώστε να διασφαλιστεί η παγκόσμια κλιματική δικαιοσύνη, αναλαμβάνοντας σημαντικές πολυετείς δεσμεύσεις ενόψει της COP28 ή στο πλαίσιο αυτής·

20. λαμβάνει υπόψη την έγκριση των συστάσεων της μεταβατικής επιτροπής για το Ταμείο Απωλειών και Ζημιών· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εργαστούν για την αντιμετώπιση και την αποσαφήνιση των εναπομενόντων κενών και ελλείψεων στην COP28· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη για σημαντικές και δίκαιες συνεισφορές για τη στήριξη των κοινοτήτων που πλήττονται από την κλιματική κρίση και την κρίση χρέους·

21. χαιρετίζει τη δέσμευση του Επιτρόπου Δράσης για το Κλίμα Wopke Hoekstra να συνεργαστεί με παγκόσμιους εταίρους για τη δημιουργία νέων και καινοτόμων πηγών χρηματοδότησης για απώλειες και ζημιές, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν ηγετικό ρόλο στο πλαίσιο αυτό τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και δίνοντας το παράδειγμα, μεταξύ άλλων διαθέτοντας μέρος των εσόδων του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ στη χρηματοδότηση για απώλειες και ζημιές·

22. σημειώνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 της συμφωνίας του Παρισιού (σχετικά με τις απώλειες και τις ζημιές), τα συμβαλλόμενα μέρη θα πρέπει να υιοθετήσουν μια συνεργατική προσέγγιση όσον αφορά τις απώλειες και ζημιές που σχετίζονται με τις δυσμενείς επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής· ζητεί έναν σαφή ορισμό για την απώλεια και τη ζημιά, καθώς και μια επιστημονικά τεκμηριωμένη και βασισμένη στις ανάγκες των κοινοτήτων μεθοδολογία για την εκτίμησή τους· ζητεί τα αποτελέσματα της COP28 να παρέχουν σαφείς συστάσεις για τη δομή, τη διακυβέρνηση και τις ρυθμίσεις χρηματοδότησης του νέου ταμείου· καλεί όλα τα μέρη να διασφαλίσουν την ουσιαστική συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και των κοινοτήτων που πλήττονται περισσότερο στο πλαίσιο του διοικητικού οργάνου του ταμείου απωλειών και ζημιών· υπογραμμίζει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διάγνωση, αξιολόγηση και διαμόρφωση των αντιδράσεων με βάση τις ανάγκες του πληθυσμού και των εδαφών τους και τους κινδύνους και τις απειλές που αντιμετωπίζουν· επισημαίνει ότι η αποκεντρωμένη παροχή χρηματοδότησης για τις απώλειες και ζημιές μέσω των φορέων τοπικής διακυβέρνησης μπορεί να εγγυηθεί τη διάθεση χρηματοδότησης σε τοπικό επίπεδο όταν σημειώνονται κλυδωνισμοί, καθώς και τον προσανατολισμό των επενδύσεων ώστε να ανταποκρίνονται στις τοπικές συνθήκες και να διοχετεύονται πιο αποτελεσματικά ανάλογα με τις προτεραιότητες των πολιτών·

23. υπογραμμίζει ότι για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας πρόκλησης που τίθεται από την κλιματική αλλαγή είναι αναγκαίο να αυξηθούν ταχέως οι επενδύσεις και οι χρηματοδοτικές ροές για το κλίμα —τόσο δημόσιες όσο και ιδιωτικές— σε παγκόσμιο επίπεδο· τονίζει ότι όλες οι χώρες πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση στη χρηματοδότηση αυτή, ειδικότερα οι ΛΑΧ και τα ΑΜΝΚ, όπου είναι δυνατόν με τρόπους που να επιτρέπουν την άμεση πρόσβαση· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να λειτουργούν ως γεφυροποιοί μεταξύ ανεπτυγμένων, αναπτυσσόμενων και λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών, και να επιδιώξουν την εντατικοποίηση του έργου του συνασπισμού υψηλών φιλοδοξιών τόσο για τη χρηματοδότηση του μετριασμού και της προσαρμογής όσο και για τη θέση σε λειτουργία του ταμείου απωλειών και ζημιών·

24. καλεί τη μεταβατική επιτροπή για τις απώλειες και ζημιές να διασφαλίσει ότι το ταμείο απωλειών και ζημιών λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του φύλου και διαδραματίζει μετασχηματιστικό ρόλο, καθοδηγούμενο από τις ανάγκες όσων επηρεάζονται περισσότερο και ανταποκρινόμενο σε συγκεκριμένες απώλειες που υφίστανται οι γυναίκες· πιστεύει ότι οι γυναίκες θα πρέπει να συμμετέχουν κεντρικά στον σχεδιασμό, τη διαχείριση και την εκτέλεση του νέου ταμείου·

25. επαναλαμβάνει την έκκλησή του να αποτελούν οι απώλειες και ζημιές μόνιμο σημείο στο θεματολόγιο των μελλοντικών COP, ώστε να υπάρχει σαφής χώρος διαπραγμάτευσης για την παρακολούθηση και την επίτευξη προόδου επί του θέματος, και να τηθεί πλήρως σε λειτουργία το δίκτυο του Σαντιάγο, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικός καταλύτης για την παροχή τεχνικής βοήθειας με γνώμονα την επαρκή αντιμετώπιση των απωλειών και ζημιών· προτρέπει την Επιτροπή να υποστηρίξει περαιτέρω τις εργασίες για την επιλογή της έδρας του δικτύου του Σαντιάγο σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στην απόφαση της COP27, ενόψει της απόφασης της COP28·

Συμμετοχή ενδιαφερόμενων μερών στην COP28

26. υπενθυμίζει τη σημασία να συμμετέχουν πλήρως όλα τα συμβαλλόμενα μέρη στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της UNFCCC· τονίζει ότι η τρέχουσα διαδικασία λήψης αποφάσεων στο πλαίσιο της UNFCCC θα μπορούσε να βελτιωθεί ώστε να καταστεί δυνατή η πλήρης συμμετοχή των αναπτυσσόμενων χωρών και των αντιπροσώπων των ΛΑΧ· καλεί, επομένως, την προεδρία της COP28 και τις μελλοντικές προεδρίες να διερευνήσουν πρόσθετους τρόπους ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική και ουσιαστική συμμετοχή των αναπτυσσόμενων χωρών και να διαθέσουν πρόσθετους πόρους για τον σκοπό αυτόν·

27. επικροτεί και εκφράζει την αλληλεγγύη του προς όσους επιδιώκουν να ενημερώσουν το κοινό όσον αφορά την κλιματική κρίση και διεξάγουν εκστρατείες για την ανάληψη ουσιαστικής δράσης· τονίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι νέοι, όπως επισημαίνεται στο σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα, ως προς την προώθηση της κλιματικής φιλοδοξίας στις σχετικές δικαιοδοσίες τους· ζητεί επαρκείς πόρους για την ενημέρωση του κοινού, την ανάπτυξη ικανοτήτων και τη συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων στη δράση για το κλίμα·

28. τονίζει ότι οι κλιματικοί στόχοι δεν μπορούν να επιτευχθούν χωρίς την υποστήριξη και συμμετοχή του κοινού, συμπεριλαμβανομένων των νέων· καλεί όλα τα μέρη να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τα συναφή ζητήματα, να καταπολεμήσουν την παραπληροφόρηση και να συνεργαστούν με εκπροσώπους του δημόσιου τομέα, συμπεριλαμβανομένων μη κυβερνητικών οργανώσεων, ώστε να λάβουν δημόσια στήριξη για μέτρα μετριασμού και προσαρμογής·

29. εξακολουθεί να ανησυχεί σοβαρά για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ιδίως για τον περιορισμό και την παραβίαση της ελευθερίας του λόγου, του συνεταιρίζεσθαι, του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και της έκφρασης τόσο επιγραμματικά όσο και απογραμμικά, που κατοχυρώνονται όχι μόνο στις οικουμενικές πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αλλά και στον Αραβικό Χάρτη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα· εκφράζει εκ νέου την ανησυχία του για την αυθαίρετη και παρατεταμένη φυλάκιση των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Ahmad Mansoor, Mohammed Al-Roken, Mohammed al-Mansoori και Nasser Bin Ghaith μετά από άδικες δίκες, και ζητά την άμεση και άνευ όρων απελευθέρωσή τους·

30. καλεί την UNFCCC, όλα τα συμβαλλόμενα μέρη και τις αρχές των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων να εξασφαλίσουν ότι όλοι οι πολίτες και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, ιδίως όσες εκπροσωπούν τις πλέον ευάλωτες κοινότητες, έχουν ίση πρόσβαση και δυνατότητα πλήρους και απεριόριστης συμμετοχής στην COP28, μεταξύ άλλων με πρόσβαση στα σχετικά έγγραφα· καταδικάζει τους φραγμούς στη συμμετοχή που υπήρχαν σε προηγούμενες COP· αποδοκιμάζει απεριφραστα τις πολυάριθμες περιπτώσεις λογοκρισίας, εκφοβισμού, παρενόχλησης και παρακολούθησης μελών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και για το κύμα συλλήψεων και κρατήσεων, που σημειώθηκαν στο πλαίσιο της COP27 στην Αίγυπτο· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς τη γραμματεία της UNFCCC να αναπτύξει κριτήρια ως προς τα ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία πρέπει οι χώρες που θα διοργανώσουν μελλοντικές COP να δεσμευθούν να τηρούν στο πλαίσιο της συμφωνίας φιλοξενίας, και προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να πρωτοστατήσουν στη διαδικασία αυτή· ζητεί ακόμη να δημοσιοποιούνται, για λόγους διαφάνειας, οι συμφωνίες της διοργανώτριας χώρας και να διασφαλίζεται η εφαρμογή μέτρων για την προστασία των αντιπροσώπων από κάθε μορφή παρενόχλησης· ζητεί να ληφθούν αυστηρά μέτρα από την UNFCCC και τις διοργανώτριες χώρες για την προστασία των αντιπροσώπων και των συμμετεχόντων από την παρενόχληση και τον εκφοβισμό στην COP28 και στις μελλοντικές COP·

Σύγκρουση συμφερόντων, διαφάνεια και ακεραιότητα

31. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι περισσότεροι από 630 εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων στον τομέα των ορυκτών καυσίμων ήταν διαπιστευμένοι συμμετέχοντες στην COP27, γεγονός που συνιστά αύξηση κατά πάνω από 25 % σε σύγκριση με την COP26· ζητεί να διαφυλαχθεί η διαδικασία λήψης αποφάσεων της UNFCCC και των μερών από συμφέροντα που αντιβαίνουν στον στόχο της συμφωνίας του Παρισιού και να εξασφαλιστεί ότι οι εταιρείες ορυκτών καυσίμων δεν ασκούν αδικαιολόγητη και αθέμιτη επιρροή στους δημόσιους αξιωματούχους και στη δημόσια διαδικασία λήψης αποφάσεων της UNFCCC διακυβεύοντας ενδεχομένως την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού· προτρέπει την UNFCCC να αναλάβει ηγετικό ρόλο προτείνοντας ένα φιλόδοξο πλαίσιο λογοδοσίας που θα προστατεύει το έργο της UNFCCC από την αθέμιτη επιρροή εταιρικών παραγόντων οι οποίοι έχουν αποδεδειγμένα έννομα συμφέροντα, με βάση το μοντέλο που περιλαμβάνεται στη σύμβαση-πλαίσιο του ΠΟΥ για τον έλεγχο του καπνού όσον αφορά την καπνοβιομηχανία·

32. εκφράζει έντονη ανησυχία για το γεγονός ότι τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα έχουν ορίσει ως πρόεδρο της COP28 τον σουλτάνο Al Jaber, επικεφαλής της Εθνικής Εταιρείας Πετρελαίου του Άμπου Ντάμπι (ADNOC), που συνιστά κρατικό πετρελαϊκό όμιλο, ενώ δώδεκα υπάλληλοι της ομάδας COP28 έχουν άμεσους δεσμούς με τη βιομηχανία ορυκτών καυσίμων· ανησυχεί για αναφορές σύμφωνα με τις οποίες υπάλληλοι της ADNOC ήταν σε θέση να διαβάζουν μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από και προς το γραφείο της συνόδου κορυφής για το κλίμα της COP28, ζητήθηκε δε η γνώμη τους σχετικά με τις απαντήσεις που έπρεπε να δοθούν σε ερωτήσεις των μέσων ενημέρωσης· θεωρεί ότι αυτό συνιστά σοβαρό κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων· προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η τρέχουσα και οι επερχόμενες προεδρίες της COP δεν θίγονται από συγκρούσεις συμφερόντων·

33. υπογραμμίζει ότι η αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, σύμφωνα με τη σύμβαση του Aarhus, είναι κρίσιμη για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού· πιστεύει ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη θα πρέπει να δώσουν το παράδειγμα και να συμμορφωθούν με τα πορίσματα και τις συστάσεις της επιτροπής συμμόρφωσης της σύμβασης του Aarhus·

Μια φιλόδοξη πολιτική της ΕΕ για το κλίμα

34. σημειώνει τη επικαιροποιημένη ΕΚΣ της ΕΕ· επισημαίνει ότι η πρόσφατα εγκριθείσα ενωσιακή δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % και ο σωρευτικός αντίκτυπός της θα μειώσουν τις καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης κατά περίπου 57 % σε σύγκριση με το 1990· τονίζει ότι, σύμφωνα με την ESABCC, εάν καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες ώστε να αυξηθεί η φιλοδοξία της Ένωσης πέρα από την επίτευξη μείωσης κατά 55 % των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030, θα μειωθούν σημαντικά οι σωρευτικές ενωσιακές εκπομπές έως το 2050 και, επομένως, θα ενισχυθεί ο δίκαιος χαρακτήρας της συνεισφοράς της Ένωσης στον μετριασμό σε παγκόσμιο επίπεδο· προτρέπει τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη της UNFCCC να αυξήσουν τις ΕΚΣ τους υπό το φως της απόφασης, που περιλαμβάνεται στο σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα, να επανεξετάσουν τον στόχο για το 2030 και να μετατρέψουν τις δεσμεύσεις σε συγκεκριμένα μέτρα·

35. επικροτεί το έργο της ESABCC και τις συμβουλές της για τον καθορισμό κλιματικού στόχου σε επίπεδο ΕΕ με ορίζοντα το 2040 και προϋπολογισμού για τα αέρια του θερμοκηπίου για την περίοδο 2030-2050· τονίζει ότι, σύμφωνα με την ESABCC, η Ένωση θα πρέπει να λάβει πρόσθετα μέτρα ώστε να αντισταθμίσει το γεγονός ότι έχει ήδη εξαντλήσει το μερίδιό της αναλογεί στον παγκόσμιο προϋπολογισμό για τα αέρια του θερμοκηπίου, με γνώμονα τη συγκράτηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C·

36. καλεί την Επιτροπή να δημοσιεύσει στις αρχές του 2024 τη σύστασή της ως προς τις εκτιμηθείσες επιπτώσεις σε σχέση με τους στόχους της Ένωσης για την περίοδο μετά το 2030 και να εγκρίνει την πρότασή της σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση της COP26 σχετικά με τα κοινά χρονοδιαγράμματα· τονίζει ότι, κατά την υποβολή της πρότασης αυτής, η Επιτροπή πρέπει να λάβει υπόψη τις συμβουλές της ESABCC, καθώς και όλα τα κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά ζητήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα· καλεί ακόμη την Επιτροπή να επικαιροποιήσει τη νομοθεσία της ΕΕ και να προετοιμάσει αντίστοιχες νομοθετικές προτάσεις που να συνεισφέρουν στην επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού·

37. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν ο εκτελεστικός αντιπρόεδρος της Επιτροπής Maroš Šefčovič και ο Επίτροπος Wopke Hoekstra για την προετοιμασία ενός κλιματικού στόχου της ΕΕ για το 2040, ο οποίος θα συνάδει με τη συμφωνία του Παρισιού και θα βασίζεται σε ενδεδειγμένη εκτίμηση επιπτώσεων που θα εξετάζει τις προβλεπόμενες επιπτώσεις των σεναρίων που καλύπτουν ένα πλήρες φάσμα διαδρομών από το 2030 έως το 2050 και τους στόχους του 2040, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που περιέχονται στις συστάσεις του ESABCC σχετικά με τις πορείες του 2040 και τον προϋπολογισμό άνθρακα·

38. επαναλαμβάνει την ανάγκη να ενσωματωθούν φιλόδοξοι στόχοι για το κλίμα σε όλες τις ενωσιακές πολιτικές και στα μέτρα για τη μεταφορά τους στο εθνικό δίκαιο, και υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα, η Επιτροπή υποχρεούται να αξιολογεί κατά πόσον κάθε σχέδιο μέτρου ή νομοθετική πρόταση, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών προτάσεων, συνάδει με τους κλιματικούς στόχους της ΕΕ· προτρέπει την Επιτροπή να εφαρμόσει πλήρως την διάταξη αυτή στον τρόπο με τον οποίο διενεργεί εκτιμήσεις επιπτώσεων σε όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΕ· τονίζει εκ νέου την αρχή της συνοχής των αναπτυξιακών πολιτικών, για την οποία έχουν δεσμευθεί η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, με στόχο την ελαχιστοποίηση των αντιφάσεων και τη δημιουργία συνεργιών μεταξύ των διάφορων ενωσιακών πολιτικών· επιμένει σε μια συνεκτική προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και της Ατζέντας του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη τόσο στις εσωτερικές όσο και στις εξωτερικές πολιτικές·

39. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να διασφαλίσουν ότι τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα και οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές των κρατών μελών περιλαμβάνουν επαρκείς δράσεις και χρηματοδοτικά μέσα για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2030 και εξασφαλίζουν διαφάνεια ως προς τις επιδόσεις των κρατών μελών και της ΕΕ στο σύνολό της όσον αφορά τη δράση για το κλίμα και την ενέργεια, σύμφωνα με τις συστάσεις του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου·

40. επισημαίνει ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια των ΕΚΣ με τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τη συμφωνία του Παρισιού για το σύνολο της οικονομίας, θα πρέπει τα συμβαλλόμενα μέρη να ενθαρρυνθούν να συνυπολογίζουν στις οικείες ΕΚΣ τις εκπομπές από τη διεθνή ναυτιλία και αεροπορία, καθώς και να συμφωνήσουν να εφαρμόσουν μέτρα σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο ώστε να μειωθούν οι εκπομπές από τους τομείς αυτούς, συμπεριλαμβανομένων των αερίων του θερμοκηπίου πλην του CO₂ που εκπέμπονται από τις αεροπορικές μεταφορές και των κλιματικών εκπομπών από ναυτιλιακά καύσιμα· επισημαίνει ότι η Ένωση θα πρέπει να δώσει το παράδειγμα εν προκειμένω·

41. υποστηρίζει τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου να λογοδοτεί η ΕΕ για όλες τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που προκαλεί η ίδια, ως καθαρός εισαγωγέας αγαθών από τον υπόλοιπο κόσμο· επαναλαμβάνει την έκκλησή του να θεσπιστούν επιστημονικά τεκμηριωμένοι δεσμευτικοί στόχοι σε επίπεδο ΕΕ για τη μείωση του υλικού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος της Ένωσης, μεταξύ άλλων από εισαγόμενα αγαθά·

42. τονίζει τη σημασία να διατηρηθεί η προσήλωση στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία· πιστεύει ότι πρέπει να εφαρμοστεί η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία στο σύνολό της, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Ένωσης, και καλεί επομένως την Επιτροπή να υλοποιήσει αμελλητί όλα τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας· υπογραμμίζει τα κενά σε δεδομένα που πρέπει να καλυφθούν προκειμένου να παρακολουθείται η πρόοδος στην επίτευξη των κλιματικών στόχων της ΕΕ και να καταστεί δυνατή η τακτική αναθεώρηση των υφιστάμενων πολιτικών·

43. τονίζει ότι η τρέχουσα γεωπολιτική κατάσταση καταδεικνύει την ανάγκη να μειωθεί επειγόντως η εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα και να τονωθεί η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·

44. σημειώνει την πρόταση της Επιτροπής να αποσυρθούν η ΕΕ, τα κράτη μέλη της και η Ευρατόμ από τη συνθήκη για τον Χάρτη Ενέργειας (ΣΧΕ)· επισημαίνει την εξαγγελθείσα πρόθεση αρκετών κρατών μελών να αποσυρθούν από τη ΣΧΕ, και επαναλαμβάνει τη θέση του Κοινοβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 2022 επί του θέματος· υπογραμμίζει την ανάγκη για συντονισμένη δράση, προκειμένου να είμαστε ισχυρότεροι κατά τις διαπραγματεύσεις αποχώρησης, να περιοριστούν οι αρνητικές επιπτώσεις της ρήτρας λήξης ισχύος και να αποτραπούν αποτελεσματικά οι ενδοενοσιακές διαφορές· αναγνωρίζει ότι η ΣΧΕ έχει δεχθεί επικρίσεις ως εμπόδιο στη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην προστασία της ενεργειακής ασφάλειας στην ΕΕ και τα κράτη μέλη της· υπογραμμίζει ότι οι αυξημένες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα βοηθήσουν τη μετάβαση της ΕΕ προς μια ευημερούσα, βιώσιμη, συμβατή με το κλίμα και ανεξάρτητη οικονομία· προτρέπει όλους τους παράγοντες να επιταχύνουν την ενεργειακή μετάβαση· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι, σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας παραμένουν συγκεντρωμένες σε περιορισμένο αριθμό χωρών και εστιάζουν σε λίγες μόνο τεχνολογίες· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να κινηθούν τη συστημική και διαρθρωτική αναθεώρηση που απαιτείται για την προώθηση ενός πιο ανθεκτικού, χωρίς αποκλεισμούς και ασφαλούς για το κλίμα παγκόσμιου ενεργειακού συστήματος βασισμένου στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

Διεθνής χρηματοδότηση για το κλίμα και βιώσιμη χρηματοδότηση

45. σημειώνει ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι οι μεγαλύτεροι χορηγοί δημόσιας χρηματοδότησης για το κλίμα, εκφράζει δε τη βαθιά του ανησυχία ότι η δημόσια χρηματοδότηση για το κλίμα που παρέχεται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της μειώθηκε το 2022 σε σύγκριση με το 2021· τονίζει ότι, στα συμπεράσματά του σχετικά με τις προετοιμασίες για την 28η διάσκεψη των μερών της UNFCCC (COP28), το Συμβούλιο ανανέωσε τη δέσμευση που ανέλαβαν η Ένωση και τα κράτη μέλη της να συνεχίσουν να αυξάνουν τη διεθνή χρηματοδότηση για το κλίμα προς τον στόχο των ανεπτυγμένων χωρών για την κινητοποίηση τουλάχιστον 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ ετησίως, το συντομότερο δυνατόν και έως το 2025, από ευρύ φάσμα πηγών· υπογραμμίζει την ανάγκη για συνεχείς και αυξημένες συνεισφορές· επαναλαμβάνει την έκκλησή του, εν προκειμένω, να συσταθεί ειδικός ενωσιακός μηχανισμός δημόσιας χρηματοδότησης που να παρέχει συμπληρωματική και επαρκή στήριξη ώστε να επιτύχει η ΕΕ το μερίδιο που της αναλογεί από τους στόχους που αφορούν τη διεθνή χρηματοδότηση για το κλίμα· τονίζει ότι, κατά τον καθορισμό της χρήσης των εσόδων που προκύπτουν από τον πλειστηριασμό των δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας εκπομπών της ΕΕ (ΣΕΔΕ), τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να συνεχιστεί η κλιμάκωση της διεθνούς χρηματοδότησης για το κλίμα σε ευάλωτες τρίτες χώρες σύμφωνα με την πρόσφατα εγκριθείσα συμφωνία για την αναθεώρηση του ΣΕΔΕ της ΕΕ·

46. επισημαίνει ότι απαιτούνται σημαντικοί χρηματοδοτικοί πόροι από διάφορες πηγές ώστε να υλοποιηθούν οι στόχοι της συμφωνίας του Παρισιού στις αναπτυσσόμενες χώρες, δεδομένου ότι πολλές αναπτυσσόμενες χώρες εφαρμόζουν ΕΚΣ υπό όρους, η επίτευξη των οποίων εξαρτάται από επαρκή χρηματοδοτική στήριξη· υπενθυμίζει ότι το σύμφωνο της Γλασκόβης για το κλίμα προτρέπει τις ανεπτυγμένες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη να αυξήσουν σημαντικά την παροχή χρηματοδότησης ώστε να αντιμετωπιστεί επειγόντως η κλιματική αλλαγή· σημειώνει ότι δεν έχουν εκπληρωθεί όλες οι συμβαλλόμενες αναπτυγμένες χώρες το μερίδιο που τους αναλογεί από τον στόχο χρηματοδότησης για το κλίμα ύψους 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ· τονίζει ότι η αδυναμία υλοποίησης της δέσμευσης που ανέλαβαν σε διαδοχικές COP οι ανεπτυγμένες χώρες ως προς τη χρηματοδότηση για το κλίμα έως το 2020 έχει διαβρώσει την εμπιστοσύνη και παρεμποδίζει την πρόοδο σε άλλα σημεία του θεματολογίου, όπως διαπιστώθηκε κατά τις συνομιλίες της Βόννης για το κλίμα στο πλαίσιο της UNFCCC τον Ιούνιο του 2023·

47. εκφράζει την ανησυχία του για το αυξανόμενο χάσμα μεταξύ των αναγκών των συμβαλλόμενων αναπτυσσόμενων χωρών και της σημερινής κλίμακας, της επάρκειας και της προσβασιμότητας της χρηματοδότησης για το κλίμα· υπογραμμίζει ότι θα είναι αδύνατο να καλυφθεί το χάσμα αυτό χωρίς σημαντική κινητοποίηση ιδιωτικών κονδυλίων, πέραν των δημόσιων· παρατηρεί το χρηματοδοτικό κενό, ιδίως όσον αφορά την προσαρμογή· τονίζει ότι τα μέρη θα πρέπει να αποσκοπούν στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της χρηματοδότησης του μετριασμού και εκείνης της προσαρμογής, και επισημαίνει ότι κατά την COP26 δεσμεύθηκαν να διπλασιάσουν τη συλλογική χρηματοδότηση της προσαρμογής έως το 2025 με βάση τα επίπεδα του 2019· τονίζει ότι η χρηματοδότηση από τις ανεπτυγμένες χώρες που είναι ιστορικά υπεύθυνες για μεγάλο μέρος των εκπομπών θα είναι κρίσιμη για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης προς έναν πιο φιλόδοξο διάλογο σχετικά με τους στόχους μετριασμού της κλιματικής αλλαγής· καλεί τους ιστορικούς παραγωγούς εκπομπών να βοηθήσουν τις αναπτυσσόμενες χώρες να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή, μεταξύ άλλων με χρηματοδότηση υπό μορφή επιχορηγήσεων και τεχνική υποστήριξη·

48. καλεί τις συμβαλλόμενες ανεπτυγμένες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ και των κρατών μελών της, να διασφαλίσουν ότι ο στόχος χρηματοδότησης για το κλίμα ύψους 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ θα μπορέσει να επιτευχθεί το 2023 και να εκταμευθεί κατά μέσο όρο μεταξύ 2020 και 2025, και να αναλύσουν περαιτέρω τη μελλοντική πορεία για τον νέο στόχο χρηματοδότησης για το κλίμα για την περίοδο μετά το 2025, ο οποίος θα πρέπει να υπερβεί τον ετήσιο στόχο του 2020 ύψους 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ· πιστεύει ότι ο στόχος για την περίοδο μετά το 2025 θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες και προτεραιότητες των αναπτυσσόμενων χωρών για συμπληρωματική και επαρκή χρηματοδότηση για το κλίμα, να δίνει σαφή προτεραιότητα στη χρηματοδότηση υπό μορφή επιχορηγήσεων και να περιλαμβάνει δράσεις τόσο μετριασμού όσο και προσαρμογής· πιστεύει ότι την ευθύνη για την επίτευξη του νέου στόχου θα πρέπει να επωμίζεται μια ευρεία βάση χορηγών που να περιλαμβάνει τόσο ανεπτυγμένες χώρες όσο και άλλες χώρες οι οποίες είναι σε θέση να συνεισφέρουν, καθώς και καινοτόμες πηγές χρηματοδότησης και ιδιωτικών κονδυλίων· υπενθυμίζει την άποψή του ότι θα πρέπει να διερευνηθούν μεμονωμένοι στόχοι για τον μετριασμό, την προσαρμογή και τις απώλειες και ζημιές στο πλαίσιο του νέου αυτού συλλογικού ποσοτικού στόχου για τη χρηματοδότηση για το κλίμα· τονίζει τη σημασία της ανάπτυξης ικανοτήτων και της κατάρτισης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση των τοπικών και περιφερειακών παραγόντων σε χρηματοδότηση για το κλίμα ώστε να δοθούν εξατομικευμένες λύσεις στις μοναδικές επιτόπιες προκλήσεις·

49. υπενθυμίζει τα συμπεράσματα της COP27 ότι η παροχή της αναγκαίας χρηματοδότησης για την κλιματική μετάβαση απαιτεί τον μετασχηματισμό του χρηματοπιστωτικού συστήματος και των δομών και διαδικασιών του, καθώς και τη συμμετοχή κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών, εμπορικών τραπεζών, θεσμικών επενδυτών και άλλων χρηματοπιστωτικών παραγόντων· θεωρεί απαραίτητο να προωθηθεί αμελλητί το θεματολόγιο του Bridgetown και να προσαρμοστεί το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα στις προκλήσεις του 21ου αιώνα· καλεί όλα τα μεγάλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και τις πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης να ευθυγραμμίσουν τα χαρτοφυλάκια και τις δανειοδοτικές πολιτικές τους με τη συμφωνία του Παρισιού, να ενσωματώσουν στις πρακτικές και στις προτεραιότητές τους την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας, να καταργήσουν σταδιακά κάθε άμεση και έμμεση στήριξη για ορυκτά καύσιμα, και να συγκεντρώσουν και να χρησιμοποιήσουν ποιοτικά δεδομένα σχετικά με τους κλιματικούς κινδύνους, την ευπάθεια και τον αντίκτυπο ώστε να προσανατολίζουν τις επενδύσεις σε κατευθύνσεις ευθυγραμμισμένες με τον στόχο του 1,5 °C· σημειώνει τον χάρτη πορείας που καταρτίστηκε κατά τη σύνοδο κορυφής του Παρισιού για ένα νέο παγκόσμιο δημοσιονομικό σύμφωνο τον Ιούνιο του 2023, και ζητεί την έγκαιρη εφαρμογή του·

50. επισημαίνει τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) ως κλιματικής τράπεζας της ΕΕ, καθώς και τον χάρτη πορείας της για την κλιματική τραπεζική και την επικαιροποιημένη δανειοδοτική πολιτική της στον τομέα της ενέργειας, όπως και τις πρόσθετες προσπάθειες του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων να ηγηθεί των επενδύσεων για το κλίμα· επικροτεί τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας να ενσωματώσει στο πλαίσιο νομισματικής πολιτικής της ζητήματα σχετικά με την κλιματική αλλαγή·

51. επαναλαμβάνει τη στήριξή του για το έργο του συνασπισμού των υπουργών Οικονομικών υπέρ της δράσης για το κλίμα, και ενθαρρύνει όλες τις κυβερνήσεις να υιοθετήσουν τις δεσμεύσεις του συνασπισμού, ευθυγραμμίζοντας όλες τις πολιτικές και τις πρακτικές που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των υπουργείων Οικονομικών με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού και εφαρμόζοντας μια αποτελεσματική τιμολόγηση του άνθρακα, όπως ορίζεται στις αρχές του Ελσίνκι·

52. υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, όλα τα μέρη πρέπει να καταστήσουν τις χρηματοδοτικές ροές — δημόσιες και ιδιωτικές, εγχώριες και διεθνείς— συμβατές με την πορεία προς την επίτευξη του στόχου του 1,5 °C που προβλέπεται στη συμφωνία του Παρισιού· υπογραμμίζει τη σημασία να αντιμετωπιστεί με ολοκληρωμένο τρόπο το στοιχείο αυτό της συμφωνίας του Παρισιού στην COP28·

53. σημειώνει ότι πολλές χώρες που είναι ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή βρίσκονται αντιμέτωπες με προβλήματα χρέους ή διατρέχουν σημαντικό κίνδυνο λόγω χρέους· επικροτεί τη δέσμευση που ανέλαβαν η Παγκόσμια Τράπεζα, η Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γαλλία, ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες να συμπεριλάβουν στον μελλοντικό δανεισμό ρήτρες χρέους σχετικά με την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, ώστε να αναστέλλονται οι αποπληρωμές χρέους σε περίπτωση κλιματικών καταστροφών· καλεί άλλες χώρες και πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της ΕΤΕπ, να εγκρίνουν παρόμοια μέτρα· υποστηρίζει τη θέσπιση, στην COP28, μιας παγκόσμιας αξιολόγησης εμπειρογνομόνων σχετικά με το χρέος, τη φύση και το κλίμα, όπως πρότειναν η Γαλλία, η Κολομβία και η Κένυα κατά τη σύνοδο κορυφής του Παρισιού για ένα νέο παγκόσμιο σύμφωνο χρηματοδότησης· θεωρεί αναγκαίο να υπάρχουν λύσεις για την από κοινού αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και της κρίσης χρέους· τονίζει εκ νέου την ανάγκη να δοθεί σαφής προτεραιότητα στη χρηματοδότηση για το κλίμα υπό μορφή επιχορηγήσεων, ώστε να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση για το κλίμα δεν συμβάλλει σε μη βιώσιμα επίπεδα χρέους στις αναπτυσσόμενες χώρες, και καλεί τα μέρη να συμμετάσχουν σε συζητήσεις και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την ελάφρυνση του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών· τονίζει ότι πολλές αναπτυσσόμενες χώρες έχουν μεγάλη δημοσιονομική ανάγκη και απαιτούν επενδύσεις για τη μετάβαση των ενεργειακών τους συστημάτων και την ανάληψη αποτελεσματικών προσαρμόσεων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν· τονίζει τη σημασία να αυξηθεί η χρηματοδότηση υπό μορφή επιχορηγήσεων, ειδικότερα για την προσαρμογή, και επισημαίνει ότι η χρηματοδότηση για το κλίμα που παρέχεται υπό μορφή δανείων μπορεί να επιδεινώσει την κρίση χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών· σημειώνει ότι το 50 % της συνολικής χρηματοδότησης για το κλίμα το 2020 παρασχέθηκε υπό μορφή επιχορηγήσεων, και προτρέπει την ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη να αυξήσουν τη χρηματοδότηση υπό μορφή επιχορηγήσεων, ιδιαίτερα για την προσαρμογή και ειδικότερα στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και τα ΑΜΝΚ·

54. υπενθυμίζει ότι τα ορυκτά καύσιμα είναι ο μεγαλύτερος παράγοντας που συμβάλλει στην κλιματική αλλαγή, καθώς ευθύνονται για πάνω από το 75 % του συνόλου των αερίων του θερμοκηπίου, και ότι τα τρέχοντα σχέδια θα οδηγήσουν στην παραγωγή περίπου 240 % περισσότερου άνθρακα, 57 % περισσότερου πετρελαίου και 71 % περισσότερου φυσικού αερίου από ό,τι ήταν συνεπές με τη συγκράτηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη σε 1,5 °C· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι εκπομπές CO₂ από τις υπάρχουσες παγκόσμιες υποδομές ορυκτών καυσίμων αφ' εαυτές θα υπερβούν τον υπολειπόμενο προϋπολογισμό ανθρακώχων εκπομπών για την τήρηση του ορίου του 1,5 °C, γεγονός που επιβεβαιώνει την εκτίμηση του ΔΟΕ ότι, για να συγκρατηθεί η υπερθέρμανση του πλανήτη κάτω από τον 1,5 °C, δεν θα πρέπει να υπάρξει νέα ανάπτυξη πετρελαίου, φυσικού αερίου ή άνθρακα·

55. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι επιδοτήσεις για την ενέργεια από ορυκτά καύσιμα στην Ένωση έχουν παραμείνει σταθερές από το 2008, συνολικά δε ανέρχονται σε περίπου 55-58 δισεκατομμύρια EUR ετησίως και αντιστοιχούν στο ένα τρίτο περίπου του συνόλου των επιδοτήσεων στον τομέα της ενέργειας στην Ένωση· επαναλαμβάνει την έκκλησή του να τερματιστούν επειγόντως όλες οι άμεσες και έμμεσες επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων στην ΕΕ το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το 2025, καθώς και άλλες επιβλαβείς για το περιβάλλον επιδοτήσεις το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το 2027, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών, με την εφαρμογή συγκεκριμένων πολιτικών, χρονοδιαγραμμάτων και μέτρων· καλεί όλα τα κράτη μέλη να βελτιώσουν την υποβολή εθνικών εκθέσεων σχετικά με τις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων και να σχεδιάσουν τη σταδιακή κατάργηση των εν λόγω καυσίμων στις επικείμενες αναθεωρήσεις των εθνικών τους σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα·

56. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι κυβερνήσεις παγκοσμίως δαπάνησαν περισσότερα από 900 δισεκατομμύρια EUR σε επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων το 2022, το υψηλότερο ποσό που έχει καταγραφεί ποτέ⁽⁴⁹⁾· ενθαρρύνει τα άλλα μέρη να τερματίσουν όλες τις άμεσες και έμμεσες επιδοτήσεις για τα ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έως το 2025·

57. εφιστά την προσοχή στον διάλογο του Σαρμ ελ-Σείχ βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της συμφωνίας του Παρισιού ως ευκαιρία να σημειωθεί πρόοδος στις συζητήσεις σχετικά με μια δίκαιη προσέγγιση για τη σταδιακή κατάργηση της δημόσιας και ιδιωτικής χρηματοδότησης για τα ορυκτά καύσιμα και των επιβλαβών για το περιβάλλον χρηματοδοτήσεων, να αναπροσαρμοστεί η χρηματοδότηση για τη στήριξη της δίκαιης μετάβασης και να καταστεί η χρηματοδότηση ευρύτερα διαθέσιμη και πιο οικονομικά προσιτή για τις αναπτυσσόμενες χώρες ώστε να αναλάβουν δράση για το κλίμα, με σκοπό την προαγωγή των δράσεων στο πλαίσιο του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) στην COP28 και μετέπειτα· ζητεί να προστεθεί στο θεματολόγιο μόνιμο σημείο σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της συμφωνίας του Παρισιού· καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να προωθήσουν τη διεθνή συζήτηση σχετικά με τα πρότυπα πράσινων ομολόγων, λαμβάνοντας υπόψη το ήδη καθιερωμένο πρότυπο πράσινων ομολόγων της ΕΕ·

58. επαναλαμβάνει την υποστήριξή του προς τη «Συμμαχία πέρα από το πετρέλαιο και το αέριο» (BOGA), η οποία δρομολογήθηκε στην COP26, και τονίζει τον επιτακτικό χαρακτήρα του στόχου της να περιοριστεί η προμήθεια ορυκτών καυσίμων και να δοθεί τέλος στην παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου· υποστηρίζει την κοινωνικά δίκαιη και ισότιμη παγκόσμια μετάβαση προς την εναρμόνιση της παραγωγής πετρελαίου και αερίου με τους στόχους της συμφωνίας του Παρισιού· καλεί όλα τα κράτη μέλη και τα άλλα μέρη της συμφωνίας του Παρισιού να συμμετάσχουν στην πρωτοβουλία αυτή· επικροτεί τη δέσμευση της G7 να σταματήσει τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης ορυκτών καυσίμων στο εξωτερικό έως το τέλος του 2022, τονίζοντας παράλληλα ότι η δέσμευση αυτή θα πρέπει να ισχύει και σε εγχώριο επίπεδο·

⁽⁴⁹⁾ Έκθεση του ΔΟΕ «Fossil Fuels Consumption Subsidies 2022» [Επιχορηγήσεις για την κατανάλωση ορυκτών καυσίμων], Φεβρουάριος του 2023.

59. επικροτεί το παγκόσμιο μητρώο για τις εκπομπές ορυκτών καυσίμων ως ανοικτό και διαφανές αποθετήριο δεδομένων σχετικά με την παραγωγή ορυκτών καυσίμων παγκοσμίως, όπως εκφράζεται ως ενσωματωμένες εκπομπές CO₂. πιστεύει ότι το εργαλείο μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερη κατανόηση των επιπτώσεων της εξόρυξης στον υπολειπόμενο προϋπολογισμό ανθρακούχων εκπομπών, στην υποβολή εκθέσεων από τα συμβαλλόμενα μέρη και στη λήψη αποφάσεων.

Η κλιματική και περιβαλλοντική κρίση

60. υπογραμμίζει ότι η κλιματική κρίση και η κρίση βιοποικιλότητας είναι αλληλένδετες και ότι πρέπει να ευθυγραμμιστούν οι τρόποι αντιμετώπισης αμφοτέρων των κρίσεων· υπενθυμίζει ότι αυτή τη στιγμή το 80 % των οικοτόπων στην ΕΕ βρίσκονται σε κακή κατάσταση⁽⁵⁰⁾· τονίζει τη σημασία να προστατευθούν, να διατηρηθούν και να αποκατασταθούν η βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα, ιδίως τα εδάφη, τα δάση, τα γεωργικά οικοσυστήματα, οι μάζες γλυκών υδάτων, οι ωκεανοί και άλλα πλούσια σε άνθρακα οικοσυστήματα, και να αποτελέσουν αντικείμενο βιώσιμης διαχείρισης οι φυσικοί πόροι προκειμένου να βελτιωθεί ο βασικόστος στη φύση μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και να οικοδομηθεί ανθεκτικότητα, όπως απαιτείται για την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού· πιστεύει ένθερμα ότι οι στόχοι της συμφωνίας του Παρισιού δεν μπορούν να επιτευχθούν χωρίς την αποκατάσταση της φύσης, μεταξύ άλλων και στην Ένωση· ζητεί να συναφθεί ταχέως συμφωνία της ΕΕ σχετικά με το νομοθέτημα για την αποκατάσταση της φύσης·

61. επισημαίνει τα συμπεράσματα που περιέχονται στην 6η αξιολόγηση της IPCC, σύμφωνα με τα οποία η διατήρηση, η βελτιωμένη διαχείριση και η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων έχουν τις μεγαλύτερες δυνατότητες οικονομικού μετριασμού στον τομέα της χρήσης γης· τονίζει ότι η 6η έκθεση αξιολόγησης της IPCC καταδεικνύει επίσης την ανάγκη να αναληφθούν επείγοντως δράσεις για την αποκατάσταση των υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων, με σκοπό τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτές, ιδίως με την αποκατάσταση υποβαθμισμένων υγροτόπων και ποταμών, δασών και γεωργικών οικοσυστημάτων· σημειώνει τη σημασία που δίνει η έκθεση στη λήψη αποφάσεων με συμμετοχή των αυτόχθονων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων, ώστε να επιτύχουν στο σύνολο των οικοσυστημάτων η προσαρμογή και ο μετριασμός· καλεί όλα τα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της ΕΕ, να εφαρμόσουν φιλόδοξα μέτρα αποκατάστασης της φύσης στην επικράτειά τους και να επενδύσουν περισσότερο σε λύσεις που βασίζονται στη φύση και σε οικοσυστημικές προσεγγίσεις·

62. τονίζει ότι η γεωργία θα πρέπει να συμβάλλει στην προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας·

63. αναγνωρίζει ότι τα υγιή οικοσυστήματα και η πλούσια βιοποικιλότητα στηρίζουν την ανθρώπινη επιβίωση και παρέχουν κρίσιμες για τη ζωή υπηρεσίες, όπως τρόφιμα και καθαρό νερό, επισημαίνει δε ότι η κλιματική αλλαγή συγκαταλέγεται στους άμεσους παράγοντες απώλειας της βιοποικιλότητας· παρατηρεί ότι η κλιματική αλλαγή έχει ήδη μεταβάλει τα χερσαία και θαλάσσια οικοσυστήματα, όπως και τα οικοσυστήματα γλυκών υδάτων, σε ολόκληρο τον κόσμο, προκαλώντας απώλειες ειδών και μειώσεις σε βασικές υπηρεσίες οικοσυστημάτων· αναγνωρίζει ότι αυτές οι κλιματικές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα έχουν προκαλέσει μετρήσιμες οικονομικές απώλειες και απώλειες των μέσων διαβίωσης σε ολόκληρο τον κόσμο· σημειώνει ότι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα της 6ης έκθεσης αξιολόγησης της IPCC, η κλιματική αλλαγή έχει μειώσει την επισιτιστική ασφάλεια και έχει επηρεάσει την ασφάλεια των υδάτων, και δη με τη υπερθέρμανση, τη μεταβολή των τάσεων βροχοπτώσεων, τη μείωση και απώλεια κρυσφαιρικών στοιχείων και τη μεγαλύτερη συχνότητα και ένταση ακραίων κλιματικών συνθηκών· τονίζει ότι οι παγκόσμιες χερσαίες και ωκεάνιες καταβόθρες έχουν απορροφήσει το 56 % των ανθρωπογενών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου των τελευταίων 60 ετών, και ότι, σύμφωνα με την IPCC, η διατήρηση της ανθεκτικότητας της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών οικοσυστημάτων σε παγκόσμια κλίμακα εξαρτάται από την αποτελεσματική και δίκαιη διατήρηση του 30 % έως 50 % περίπου των χερσαίων και ωκεάνιων περιοχών, όπως και γλυκών υδάτων, της Γης⁽⁵¹⁾·

64. υπογραμμίζει ότι η διατήρηση και αποκατάσταση των πλούσιων σε άνθρακα οικοσυστημάτων, όπως οι τυρφώνες, οι υγρότοποι, οι βοσκοτόποι, τα οικοσυστήματα γαλάζιου άνθρακα όπως τα αλοέλη, και η θαλάσσια και μαγκρόβια βλάστηση έχει ευρύ φάσμα οφελών για τον μετριασμό και την προσαρμογή· καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει τη χαρτογράφηση των οικοσυστημάτων αυτών προκειμένου να επιδιώξει τον περαιτέρω προσδιορισμό αξιόπιστων, διαφανών και επιστημονικά τεκμηριωμένων μεθοδολογιών για την ορθή λογιστική καταγραφή των απορροφήσεων και εκπομπών άνθρακα από τα εν λόγω οικοσυστήματα κατά τρόπο που να μην υπονομεύει άλλους στόχους βιοποικιλότητας·

⁽⁵⁰⁾ Δελτίο Τύπου του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, «State of nature in Europe: Damaged ecosystems need restoration [Η κατάσταση της φύσης στην Ευρώπη: τα κατεστραμμένα οικοσυστήματα χρειάζονται αποκατάσταση]», 9 Μαΐου 2023.

⁽⁵¹⁾ IPCC, Έκτη έκθεση αξιολόγησης, 20 Μαρτίου 2023.

65. τονίζει την ανάγκη να προστατεύονται τα δικαιώματα και συμφέροντα των αυτόχθονων πληθυσμών και των τοπικών κοινοτήτων με τη διασφάλιση αποτελεσματικής και αυστηρής ρυθμιστικής προστασίας του περιβάλλοντος, των δικαιωμάτων εγγείου ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων, των μέσων διαβίωσης και των πολιτισμών των αυτόχθονων πληθυσμών, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην ελεύθερη, εκ των προτέρων και εν επιγνώσει συναίνεση· τονίζει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν οι αυτόχθονες κοινότητες στη δράση για το κλίμα, την εφαρμογή, τη συλλογή δεδομένων, τη λήψη αποφάσεων και την ανταλλαγή γνώσεων· καλεί τα μέρη να διασφαλίσουν ότι όλες οι δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στην COP28 για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού ευθυγραμμίζονται με τις υφιστάμενες διεθνείς υποχρεώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα πρότυπα που ισχύουν για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, και σέβονται τα δικαιώματα των αυτόχθονων πληθυσμών· τονίζει την ανάγκη να υποστηρίζονται και να προστατεύονται οι προασπιστές του περιβάλλοντος, και ζητεί να λογοδοτήσουν όσοι ευθύνονται για δολοφονίες, δυσφημιστικές επιθέσεις και πράξεις δίωξης, ποινικοποίησης, φυλάκισης, παρενόχλησης και εκφοβισμού σε βάρος τους·

66. επικροτεί ένθερμα τη συμφωνία σχετικά με το παγκόσμιο πλαίσιο Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ για τη βιοποικιλότητα, το οποίο εγκρίθηκε κατά τη 15η σύνοδο της διάσκεψης των μερών της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη βιολογική ποικιλότητα· τονίζει τη σημασία να εφαρμοστεί με αποτελεσματικό, ταχύ και πλήρη τρόπο το παγκόσμιο πλαίσιο Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ για τη βιοποικιλότητα ώστε να στεφθεί με επιτυχία· υπενθυμίζει τη μη επίτευξη των στόχων του Aichi, σε μεγάλο βαθμό εξαιτίας της ελλιπούς εφαρμογής·

67. υπενθυμίζει τον στόχο 8 του πλαισίου Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ για τη βιοποικιλότητα, να ελαχιστοποιηθεί ο αντίκτυπος που έχουν η κλιματική αλλαγή και η οξίνιση των ωκεανών στη βιοποικιλότητα και να αυξηθεί η ανθεκτικότητά της χάρη σε δράσεις μετριασμού, προσαρμογής και μείωσης του κινδύνου καταστροφών, μεταξύ άλλων με λύσεις που βασίζονται στη φύση και/ή οικοσυστημικές προσεγγίσεις, με παράλληλη ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων και προώθηση των θετικών επιπτώσεων της δράσης για το κλίμα σε σχέση με τη βιοποικιλότητα· υπενθυμίζει την έκθεση ορόσημο με τίτλο «The European environment – state and outlook 2020» [Το ευρωπαϊκό περιβάλλον – κατάσταση και προοπτικές το 2020], σύμφωνα με την οποία αναμένεται να ενταθούν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στη βιοποικιλότητα και στα οικοσυστήματα, ενώ δραστηριότητες όπως η γεωργία, η αλιεία, οι μεταφορές, η βιομηχανία και η παραγωγή ενέργειας θα συνεχίσουν να προκαλούν απώλεια βιοποικιλότητας και επιβλαβείς εκπομπές·

68. προτρέπει τα μέρη να αυξήσουν το επίπεδο φιλοδοξίας τους στους τομείς της γης, των γλυκών υδάτων και των ωκεανών τηρώντας μια προσέγγιση με βάση τα δικαιώματα στον επόμενο γύρο ΕΚΣ, εθνικών σχεδίων προσαρμογής και μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών στρατηγικών χαμηλών εκπομπών σε συνδυασμό με τις εθνικές στρατηγικές και τα εθνικά τους σχέδια για τη βιοποικιλότητα·

69. επικροτεί όλες τις προσπάθειες κυβερνήσεων και μη κυβερνητικών φορέων να μεγιστοποιήσουν τις δυνατότητες των εδαφών για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και να βελτιώσουν τη διαθεσιμότητα νερού· υπογραμμίζει τις διασυνοριακές επιπτώσεις της υποβάθμισης του εδάφους που καθιστούν αναγκαίο να καταβληθούν από κοινού διεθνείς προσπάθειες για την αντιμετώπιση όλων των απειλών υποβάθμισης του εδάφους· εφιστά την προσοχή στην τεράστια σημασία των τυρφώνων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής· ζητεί να καταβληθούν προσπάθειες σε παγκόσμιο επίπεδο και εντός της ΕΕ για την ταχεία αποκατάσταση των τυρφώνων, ώστε να μπορούν να αποτελούν καταβόθρα και όχι πηγή εκπομπών·

70. τονίζει τη σημασία να προστατευθούν, να διατηρηθούν και να αποκατασταθούν τα υδατικά και συναφή με τα ύδατα οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένων των λεκανών απορροής ποταμών, των υδροφόρων οριζώντων και των λιμνών· επισημαίνει τις καταστροφικές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της απερίημωσης, της ξηρασίας, των πλημμυρών και της ρύπανσης των υδάτων, καθώς και την ανάγκη για κοινές προσεγγίσεις με γνώμονα την κατάλληλη πρόληψη και αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού, αλλά και την προσαρμογή σε αυτό· υπογραμμίζει, επομένως, τη σημασία της διαθεσιμότητας και της βιώσιμης διαχείρισης των υδάτων για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν· επισημαίνει ότι η καταπόνηση των υδάτινων πόρων καθίσταται σημαντική και εντεινόμενη ανησυχία στην Ευρώπη, και ότι η ξηρασία και η λειψυδρία δεν είναι πλέον σπάνια ή ακραία φαινόμενα, δεδομένου ότι το 20 % περίπου της ευρωπαϊκής επικράτειας και το 30 % των Ευρωπαίων πλήττονται από την καταπόνηση των υδάτινων πόρων κατά τη διάρκεια ενός μέσου έτους σύμφωνα με τον ΕΟΠ ⁽⁵²⁾· επισημαίνει την ανάγκη να αποτρέπονται οι υπερβολικές πιέσεις από οικονομικές δραστηριότητες στα συστήματα ποταμών σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης καθώς επηρεάζουν την οικολογική τους ροή· ζητεί την αποδοτική χρήση, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των υδάτων και την προστασία και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων που στηρίζουν τους πόρους υπόγειων υδάτων· τονίζει την ανάγκη να εφαρμοστεί ταχέως και πλήρως η οδηγία-πλαίσιο της ΕΕ για τα ύδατα, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της και να βελτιωθεί η διαχείριση των υδάτινων πόρων της Ευρώπης·

⁽⁵²⁾ Έκθεση του ΕΟΠ με τίτλο «Water resources across Europe – confronting water stress: an updated assessment» [Υδάτινοι πόροι σε ολόκληρη την Ευρώπη – Αντιμετώπιση της καταπόνησης των υδάτινων πόρων: επικαιροποιημένη αξιολόγηση], Οκτώβριος του 2021.

71. επικροτεί την έγκριση της ιστορικής συνθήκης των Ηνωμένων Εθνών για την ανοικτή θάλασσα ή της συνθήκης για τη βιοποικιλότητα σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας· καλεί τα μέρη να συνεχίσουν να εργάζονται στο πλαίσιο του διάλογου των Ηνωμένων Εθνών για τους ωκεανούς και την κλιματική αλλαγή, και εκφράζει την υποστήριξή του για τη δεκαετία ωκεανολογίας για βιώσιμη ανάπτυξη των Ηνωμένων Εθνών και την αποστολή της Επιτροπής για την αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας έως το 2030· τονίζει ότι οι κλιματικοί μηχανισμοί εξαρτώνται από την υγεία των ωκεανών και θαλάσσιων οικοσυστημάτων, τα οποία αυτή τη στιγμή πλήττονται από την υπερθέρμανση του πλανήτη, τη ρύπανση, την υπερεκμετάλλευση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας, την οξίνιση, την αποξυγόνωση και τη διάβρωση των ακτών· τονίζει ότι, σύμφωνα με την IPCC, οι ωκεανοί αποτελούν μέρος της λύσης για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή στις επιπτώσεις της· υπενθυμίζει τη σημασία των λύσεων που βασίζονται στους ωκεανούς και για την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων, τη διασφάλιση της επισιτιστικής ασφάλειας και την παροχή πόρων·

72. τονίζει την ανάγκη να καταπολεμηθεί η ρύπανση από πλαστικά, μεταξύ άλλων λόγω των κλιματικών επιπτώσεων που έχουν τα πλαστικά καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους· επικροτεί τις εν εξελίξει εργασίες σχετικά με την παγκόσμια συνθήκη για τα πλαστικά, και καλεί τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών να καταλήξουν σε μια φιλόδοξη και αποτελεσματική συμφωνία, η οποία θα ευθυγραμμίζεται με τη συμφωνία του Παρισιού, το αργότερο έως το 2024· υπογραμμίζει την ανάγκη να αντιμετωπιστεί η ρύπανση από πλαστικά με τη μείωση των αποβλήτων στην πηγή τους, τη μείωση της χρήσης και κατανάλωσης πλαστικών και την ενίσχυση της κυκλικότητας· ζητεί μια συστημική προσέγγιση για την κατάλληλη αντιμετώπιση της ρύπανσης από πλαστικά στο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των μικροπλαστικών, και των επιπτώσεών που αυτή έχει στην κλιματική αλλαγή·

Μεθάνιο και άλλα αέρια του θερμοκηπίου πλην του CO₂

73. επικροτεί το γεγονός ότι 122 μέρη έχουν προσχωρήσει στην Παγκόσμια Δέσμευση για το Μεθάνιο· προτρέπει ένθερμα, ιδίως, τα μέρη που είναι σημαντικοί παραγωγοί εκπομπών μεθανίου τα οποία δεν έχουν προσχωρήσει στη δέσμευση να το πράξουν το συντομότερο δυνατό· ζητεί να αξιολογηθεί με ποσοτικοποιημένο και επιστημονικά τεκμηριωμένο τρόπο η πρόοδος που έχει σημειωθεί από την έγκριση της Παγκόσμιας Δέσμευσης για το Μεθάνιο στην COP26, δεδομένου ότι τα δεσμευθέντα μέρη συμφώνησαν να συμμετάσχουν εθελοντικά σε μια συλλογική προσπάθεια για τη μείωση των παγκόσμιων εκπομπών μεθανίου κατά τουλάχιστον 30 %, σε σχέση με τα επίπεδα του 2020, έως το 2030· προτρέπει όλα τα συμβαλλόμενα μέρη να διασφαλίσουν ότι θα μειώσουν τις εκπομπές μεθανίου στην επικράτειά τους κατά τουλάχιστον 30 %, σε σχέση με τα επίπεδα του 2020, έως το 2030 και να εγκρίνουν εθνικά μέτρα για την επίτευξη του στόχου αυτού· καλεί τα δεσμευθέντα μέρη να βελτιώσουν τη διακυβέρνηση όσον αφορά το μεθάνιο καταρτίζοντας ένα γενικό πλαίσιο για την επίτευξη προόδου προς την κατεύθυνση της συλλογικής δέσμευσης· ζητεί να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή, κατά τις επικείμενες και μελλοντικές COP, στον μετριασμό των αερίων του θερμοκηπίου πλην του CO₂·

74. καλεί όλα τα μέρη να συμπεριλάβουν επίσης συγκεκριμένους στόχους μείωσης του μεθανίου στις ΕΚΣ τους· σημειώνει ότι κανένα μέρος δεν έχει θέσει ποσοτικούς στόχους για την αντιμετώπιση των εκπομπών μεθανίου από την κτηνοτροφία· επαναλαμβάνει την έκκλησή του να διασφαλιστούν φιλόδοξες μειώσεις των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον γεωργικό τομέα·

75. υπενθυμίζει την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη μείωση των εκπομπών μεθανίου στον τομέα της ενέργειας· υπογραμμίζει ότι η δέσμευση μεθανίου στην αξιακή αλυσίδα πετρελαίου και φυσικού αερίου είναι δικαιολογημένη όχι μόνο από οικονομική άποψη, αλλά και από πλευράς ενεργειακής εξάρτησης· επαναλαμβάνει ότι οι εισαγωγείς ενέργειας από ορυκτά καύσιμα στην Ένωση θα πρέπει να υπόκεινται σε κανόνες παρόμοιους με εκείνους που ισχύουν για τους παραγωγούς εντός της Ένωσης· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να προτείνει, βάσει εκτίμησης επιπτώσεων, έναν δεσμευτικό ενωσιακό στόχο μείωσης των εκπομπών μεθανίου με ορίζοντα το 2030, καλύπτοντας όλους τους σχετικούς τομείς εκπομπών και προσδίδοντας το μεθάνιο στους ρυθμιζόμενους ρύπους που απαριθμούνται στην οδηγία για τις εθνικές δεσμεύσεις μείωσης των εκπομπών⁽⁵³⁾·

Διατομεακές προσπάθειες

76. επισημαίνει ότι ο τομέας των μεταφορών είναι ο μόνος τομέας όπου οι εκπομπές σε επίπεδο ΕΕ έχουν αυξηθεί από το 1990, γεγονός που δεν συμβαδίζει με τους στόχους της ΕΕ καθώς απαιτούν μεγαλύτερες και ταχύτερες μειώσεις των εκπομπών σε όλους τους τομείς της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των τομέων των αεροπορικών και θαλάσσιων μεταφορών· επικροτεί εν προκειμένω τη συμπερίληψη των εκπομπών των θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών στο ΣΕΔΕ της ΕΕ, καθώς θα ενισχύσει τις φιλοδοξίες σε διεθνές επίπεδο, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ) και του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ)· εκφράζει την ανησυχία του σχετικά με την αργή πρόοδο που έχει σημειωθεί στο πλαίσιο του ΔΝΟ και του ΔΟΠΑ όσον αφορά την αντιμετώπιση των εκπομπών από τη διεθνή ναυτιλία και αεροπορία·

⁽⁵³⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ (ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1).

77. καλεί τον ΔΝΟ να εγκρίνει μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τις θαλάσσιες μεταφορές σύμφωνα με τους επιστημονικά τεκμηριωμένους στόχους και το όριο του 1,5 °C που ορίζεται στη συμφωνία του Παρισιού, απαιτώντας μείωση των εκπομπών κατά 37 % έως το 2030, κατά 96 % έως το 2040 και κατά 100 % έως το 2050· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να υποστηρίξουν τη φιλοδοξία αυτή· σημειώνει ότι οι επιστημονικά τεκμηριωμένοι στόχοι έχουν ήδη εγκριθεί από ανεπτυγμένα κράτη, όπως οι ΗΠΑ, το Ηνωμένο Βασίλειο, ο Καναδάς και η Νέα Ζηλανδία, καθώς και από κλιματικά ευάλωτες χώρες όπως τα Φίτζι, οι Νήσοι Σολομώντος, οι Νήσοι Μάρσαλ, το Τουβαλού και το Παλάου· αναγνωρίζει ότι, εάν οι διαπραγματεύσεις του ΔΝΟ δεν επιφέρουν δράση σύμφωνα με τη συμφωνία του Παρισιού, η ΕΕ θα πρέπει να αναθεωρήσει τη νομοθεσία της για τη ναυτιλία ώστε να διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της και να την ευθυγραμμίσει με τους επιστημονικά τεκμηριωμένους στόχους· σημειώνει ότι η πρόσφατα εγκριθείσα νομοθεσία της ΕΕ για τη ναυτιλία αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά αναγνωρίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την επίτευξη μηδενικών εκπομπών από τη ναυτιλία· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επανεκκινήσουν τις διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο της UNFCCC για την απόδοση των εκπομπών από τη διεθνή ναυτιλία στις εθνικές απογραφές σε βάση 50-50 %, ώστε να αντικατοπτρίζεται το πεδίο εφαρμογής του ΣΕΔΕ και της πρωτοβουλίας FuelEU Maritime· καλεί την ΕΕ να αξιοποιήσει τη διμερή και πολυμερή διπλωματία ώστε να υποστηρίξει άλλες χώρες στη θέσπιση της δικής τους εθνικής και περιφερειακής νομοθεσίας για την απανθρακοποίηση του ναυτιλιακού τομέα·

78. σημειώνει ότι οι εκπομπές αιθάλης από τη ναυτιλία αυξήθηκαν παγκοσμίως κατά 12 % μεταξύ 2012 και 2018 και στην Αρκτική κατά 85 % μεταξύ 2015 και 2019 ⁽⁵⁴⁾· τονίζει ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, η αιθάλη συνιστά το 21 % περίπου των ναυτιλιακών εκπομπών σε βάθος χρόνου εικοσαετίας ⁽⁵⁵⁾· ζητεί να αναληφθεί άμεση δράση ώστε να αντιστραφεί η τρέχουσα αύξηση των εκπομπών αιθάλης από τη ναυτιλία στην Αρκτική, ιδίως δεδομένου του ανησυχητικού ρυθμού τήξης της Αρκτικής· θεωρεί ότι η απαγόρευση, από τον ΔΝΟ, της χρήσης μαζούτ στην Αρκτική εξακολουθεί να περιχει κενά και, επομένως, κινδυνεύει να καταστεί αναποτελεσματική όσον αφορά την προστασία της Αρκτικής· προτρέπει την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε όλα τα πλοία που καταπλέουν σε ενωσιακούς λιμένες και ταξιδεύουν στην Αρκτική ή κοντά σε αυτήν να χρησιμοποιούν καθαρότερα καύσιμα και να εγκαταστήσουν φίλτρα σωματιδίων τα οποία θα μειώσουν τις εκπομπές αιθάλης κατά περισσότερο από 90 %·

79. παρατηρεί τον δυσανάλογο αντίκτυπο που έχει η χρήση ιδιωτικών αεριωθούμενων στο κλίμα· τονίζει ότι τα ιδιωτικά αεριωθούμενα είναι έως και 14 φορές πιο ρυπογόνα από τα εμπορικά αεροπλάνα ανά επιβάτη· σημειώνει με ανησυχία ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, η χρήση ιδιωτικών αεριωθούμενων στην Ευρώπη έχει αυξηθεί κατά 30 % σε σύγκριση με το προ της πανδημίας επίπεδο ⁽⁵⁶⁾· καλεί όλα τα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών της ΕΕ, να λάβουν μέτρα για να αποθαρρύνουν τη χρήση ιδιωτικών αεριωθούμενων· υπογραμμίζει ότι τη σημασία να δώσουν το παράδειγμα οι ηγέτες, και προτρέπει όλους τους συμμετέχοντες στην COP28, συμπεριλαμβανομένων των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, να απέχουν από τη χρήση ιδιωτικών αεριωθούμενων και να επιλέξουν τη λιγότερο ρυπογόνο επιλογή μεταφοράς για να φθάσουν στον προορισμό τους·

80. τονίζει ότι η 6η έκθεση αξιολόγησης της IPCC αναγνωρίζει τη σημασία και τις δυνατότητες μετριασμού των πολιτικών «επάρκειας» και επηρεασμού της ζήτησης σε σχέση με την επίτευξη των κλιματικών μας στόχων, μαζί με την ενεργειακή απόδοση και την αντικατάσταση των ορυκτών καυσίμων με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· τονίζει επίσης ότι, σύμφωνα με την έκθεση, η μείωση της ζήτησης και η μεταβολή των καταναλωτικών συμπεριφορών μπορούν να μειώσουν τις παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στους τομείς τελικής χρήσης κατά 40-70 %, σε σύγκριση με τα σενάρια βάσης, έως το 2050· αναγνωρίζει ότι η δυνατότητα μείωσης είναι υψηλότερη για χώρες και τμήματα του πληθυσμού με σχετικά υψηλά επίπεδα κατανάλωσης, και ενθαρρύνει όλα τα μέρη της UNFCCC να ενσωματώσουν τις πτυχές αυτές στις ΕΚΣ τους·

81. επικροτεί τον νέο νόμο που θεσπίστηκε στη Γαλλία για την απαγόρευση των πτήσεων μικρών αποστάσεων για ταξίδια που μπορούν να πραγματοποιηθούν σε λιγότερο από 2,5 ώρες με τρένο· ενθαρρύνει όλα τα μέρη να θεσπίσουν την εν λόγω απαγόρευση των πτήσεων μικρών αποστάσεων·

82. υπενθυμίζει ότι το 2020 η γεωργία αντιπροσώπευε το 11 % των συνολικών εγχώριων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ ⁽⁵⁷⁾, και αναγνωρίζει τις σημαντικές δυνατότητες για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στον γεωργικό τομέα· τονίζει ότι η μετάβαση προς πιο βιώσιμες γεωργικές πρακτικές, βραχύτερες εφοδιαστικές αλυσίδες και την προτίμηση για πιο υγιεινά τρόφιμα, διατροφή και τρόπους ζωής, συμπεριλαμβανομένης της αυξημένης κατανάλωσης φυτών και τροφίμων φυτικής προέλευσης που παράγονται με βιώσιμο τρόπο σε περιφερειακό επίπεδο, θα συμβάλει σημαντικά στη μείωση των γεωργικών εκπομπών και, επομένως, θα ενισχύσει τον μετριασμό και την προσαρμογή, μειώνοντας τις πιέσεις που ασκούνται στη γη και συμβάλλοντας στην αποκατάσταση της ποιότητας του εδάφους και των οικοσυστημάτων· επαναλαμβάνει ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί η υπερκατανάλωση κρέατος και υπερπεξεργασμένων προϊόντων·

⁽⁵⁴⁾ Λευκή Βίβλος, «The International Maritime Organization's proposed Arctic heavy fuel oil ban: likely impacts and opportunities for improvement» [Πρόταση του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού να απαγορευθεί το μαζούτ στην Αρκτική: πιθανές επιπτώσεις και ευκαιρίες βελτίωσης], 2020.

⁽⁵⁵⁾ Comer, B., κ.ά., «Black carbon emissions and fuel use in global shipping» [Εκπομπές αιθάλης και χρήση καυσίμων στην παγκόσμια ναυτιλία], 2015.

⁽⁵⁶⁾ Transport & Environment, «Private jets: can the super rich supercharge zero-emission aviation?» [Ιδιωτικά τζετ: μπορούν οι πολύ πλούσιοι να υπερτροφοδοτούν την αεροπορία μηδενικών εκπομπών;], Απρίλιος του 2021.

⁽⁵⁷⁾ Ενημερωτικό σημείωμα του ΕΟΠ, «Progress and prospects for decarbonisation in the agriculture sector and beyond» [Πρόοδος και προοπτικές για την απανθρακοποίηση του γεωργικού τομέα και πέραν αυτού], 2022.

83. τονίζει τη σημασία να αναπτυχθεί μια πιο βιώσιμη γεωργία, μεταξύ άλλων με την παροχή εναλλακτικών λύσεων στους γεωργούς προκειμένου να μειωθεί η χρήση συνθετικών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων· επισημαίνει ότι η μείωση της συνολικής παραγωγής και χρήσης συνθετικών λιπασμάτων και η αύξηση της χρήσης φυσικής παγίδευσης άνθρακα στα εδάφη και στην οργανική ύλη του εδάφους μπορούν να έχουν πολλαπλά οφέλη βελτιώνοντας τη γονιμότητα του εδάφους και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας, παρέχοντας παράλληλα σημαντικές δυνατότητες μετριασμού·
84. τονίζει ότι όλοι οι τομείς πρέπει να συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών, συμπεριλαμβανομένου του αμυντικού τομέα, διατηρώντας παράλληλα την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητά τους, και ότι θα πρέπει να επιταχυνθεί η ανάπτυξη τεχνολογιών και στρατηγικών απανθρακοποίησης στον αμυντικό τομέα· σημειώνει ότι η συμπερίληψη χωριστών στρατιωτικών εκπομπών στην υποβολή στοιχείων στην UNFCCC είναι προαιρετική, αυτή δε τη στιγμή δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν οι καταγεγραμμένες στρατιωτικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στα υποβληθέντα στην UNFCCC στοιχεία· καλεί τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, την Επιτροπή και το Συμβούλιο να υποβάλουν πρόταση για τη διαφανή λογιστική καταγραφή των στρατιωτικών εκπομπών στην UNFCCC, αναγνωρίζοντας την έγκριση της στρατηγικής πυξίδας για την ασφάλεια και την άμυνα, και προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως ο χάρτης πορείας για την κλιματική αλλαγή και την άμυνα·
85. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τις στρατιωτικές δυνάμεις περιλαμβάνονται στους εγχώριους στόχους καθαρών μηδενικών εκπομπών, προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάπτυξη τεχνολογιών και στρατηγικών απανθρακοποίησης·
86. εκφράζει εκ νέου την υποστήριξή του για τη δημιουργία μιας παγκόσμιας πλατφόρμας για την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών ζημιών που προκλήθηκαν κατά τη διάρκεια ένοπλων συγκρούσεων – πρωτοβουλία της ουκρανικής κυβέρνησης· καλεί την Επιτροπή να διερευνήσει την ιδέα αυτή και να καταρτίσει πρόταση ενόψει της COP28 για τη δημιουργία μιας τέτοιας διεθνούς πλατφόρμας· τονίζει την ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις των ένοπλων συγκρούσεων·
87. επικροτεί το γεγονός ότι αρκετοί εμπορικοί εταίροι της ΕΕ έχουν εισαγάγει μηχανισμούς εμπορίας άνθρακα ή άλλους μηχανισμούς τιμολόγησης του άνθρακα, και καλεί την Επιτροπή να προωθήσει περαιτέρω αυτή και παρόμοιες πολιτικές σε παγκόσμια κλίμακα και να διερευνήσει δεσμούς και άλλες μορφές συνεργασίας με υφιστάμενους μηχανισμούς τιμολόγησης του άνθρακα σε τρίτες χώρες, προκειμένου να επιταχυνθούν οι οικονομικά αποδοτικές και κοινωνικά δίκαιες μειώσεις των εκπομπών παγκοσμίως· καλεί, εν προκειμένω, την Επιτροπή να μεριμνήσει ώστε κάθε σύνδεση με το ΣΕΔΕ της ΕΕ να συνεχίσει να συμβάλλει στον πρόσθετο και μόνιμο μετριασμό και να μην υπονομεύει τις ενωσιακές δεσμεύσεις όσον αφορά τις εγχώριες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου·
88. επισημαίνει ότι ο μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα της ΕΕ θα παράσχει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό για την τιμολόγηση των εκπομπών από προϊόντα που εισάγονται στην ΕΕ και για την αντιμετώπιση της διαρροής άνθρακα, στηρίζοντας παράλληλα την έγκριση της τιμολόγησης του άνθρακα παγκοσμίως, η οποία θα συμβάλει στη μείωση των παγκόσμιων ανθρακούχων εκπομπών και στην επίτευξη των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού και θα διασφαλίσει ότι οι ενωσιακοί στόχοι για το κλίμα δεν υπονομεύονται λόγω διαρροής άνθρακα·
89. τονίζει την ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι κλιματικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του κλωστοϋφαντουργικού τομέα· αναγνωρίζει ότι η κλωστοϋφαντουργία πρέπει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία και να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που σχετίζονται, για παράδειγμα, με την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, τη διαχείριση αποβλήτων, την απόρριψη μικροπλαστικών, τη χρήση των υδάτων, την υπερπαραγωγή και τη συνολική ανθεκτικότητα και μη τοξικότητα της διαδικασίας παραγωγής, καθώς και την ανακυκλωσιμότητα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας ότι τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα σχεδιάζονται ούτως ώστε να είναι ανθεκτικά και ανακυκλώσιμα· τονίζει ότι είναι επιτακτική ανάγκη να καταβληθούν προσπάθειες για να θεσπιστούν παγκόσμια πρότυπα σχετικά με το πότε επιτρέπεται να προβαίνουν οι φήμες σε οικολογικούς ισχυρισμούς σε σχέση με κάποιο προϊόν· επισημαίνει, εν προκειμένω, ότι συνεπή και διαφανή υποχρεωτικά κριτήρια θα βοηθήσουν τους καταναλωτές να κάνουν συνειδητές επιλογές και θα αποτρέψουν την προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας, εξασφαλίζοντας ότι οι ισχυρισμοί βιωσιμότητας υποστηρίζονται από επαληθεύσιμα στοιχεία·

90. τονίζει ότι η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος οδηγούν σε έλλειψη φυσικών πόρων, μπορούν να αυξήσουν τις συγκρούσεις και εντάσεις, καθώς και τις ελλείψεις τροφίμων και τις φυσικές καταστροφές, αποτελούν δε σημαντικούς παράγοντες εκτοπισμού ανθρώπων και πολλαπλασιαστές απειλών· επισημαίνει ότι οι γυναίκες πλήττονται δυσανάλογα εν προκειμένω και ότι 80 % των εκτοπισθέντων λόγω της κλιματικής αλλαγής είναι γυναίκες⁽⁵⁸⁾· αναμένει να δώσει μεγαλύτερη προσοχή η COP28 στον εκτοπισμό λόγω κλιματικής αλλαγής· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν τις ανάγκες και την ευπάθεια των ατόμων που πλήττονται από τον εκτοπισμό λόγω κλιματικής αλλαγής και να εντείνουν τις προσπάθειες για την εξεύρεση λύσεων·

91. επισημαίνει ότι η Μεσόγειος είναι μία από τις περιοχές του κόσμου που πλήττονται περισσότερο από την κλιματική αλλαγή· σημειώνει ότι η λεκάνη της Μεσογείου θερμαίνεται 20 % ταχύτερα σε σχέση με τον παγκόσμιο μέσο όρο και ότι η περιοχή αποτελεί ένα από τα κύρια κομβικά σημεία της κλιματικής αλλαγής στον κόσμο, όπου προβλέπεται ότι 250 εκατομμύρια άνθρωποι θα θεωρούνται «φτωχοί σε νερό» εντός 20 ετών⁽⁵⁹⁾· υπογραμμίζει ότι η Μεσόγειος μετατρέπεται στην ταχύτερα θερμαινόμενη θάλασσα στον κόσμο⁽⁶⁰⁾, γεγονός που θα έχει συνέπειες για σημαντικούς οικονομικούς τομείς και ολόκληρο το θαλάσσιο οικοσύστημα, καθώς θα οδηγήσει σε μη αναστρέψιμες αλλαγές στο οικοσύστημα και τα είδη· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν επείγοντως δράση και να συνεργαστούν με τους εταίρους τους στη Μεσόγειο, ώστε να καταρτίσουν φιλόδοξα μέτρα προσαρμογής και να ηγηθούν των δράσεων μετριασμού·

92. σημειώνει ότι υπάρχει αυξανόμενο επιστημονικό και πολιτικό ενδιαφέρον για την τροποποίηση ηλιακής ακτινοβολίας (SRM), ως προτεινόμενη δέσμη προσεγγίσεων μηχανικής κλίματος για την τεχνητή αντανάκλαση του ηλιακού φωτός και ψύξη του πλανήτη, όπως η έγχυση στρατοσφαιρικού αερολύματος· τονίζει ότι η SRM δεν αντιμετωπίζει τη βασική αιτία της κλιματικής αλλαγής ούτε αποτελεί εναλλακτική λύση στις προσπάθειες μετριασμού· σημειώνει την έλλειψη επιστημονικής βεβαιότητας σχετικά με τις επιπτώσεις και εκφράζει την ανησυχία του για τους παγκόσμιους κινδύνους και τις δυσμενείς επιπτώσεις της SRM στο περιβάλλον και την κλιματική και γεωπολιτική σταθερότητα· υπογραμμίζει, επομένως, ότι απαιτείται μια παγκόσμια προσέγγιση και ότι δεν θα πρέπει καμία χώρα να πειραματίζεται μονομερώς με την τεχνολογία αυτή· σημειώνει ότι έχει παγώσει το ψήφισμα των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την παγκόσμια διακυβέρνηση· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να δρομολογήσουν συμφωνία μη χρήσης σε διεθνές επίπεδο, σύμφωνα με την αρχή της προφύλαξης και ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων για την ασφάλεια της τεχνολογίας αυτής και πλήρους παγκόσμιας συναίνεσης σχετικά με την αποδοχή της·

Κλιματική αλλαγή και θέματα φύλου

93. παρατηρεί ότι οι άνθρωποι επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή με διάφορους τρόπους, ανάλογα με παράγοντες όπως το φύλο, η ηλικία, η αναπηρία, η εθνοτική καταγωγή και η φτώχεια· σημειώνει ότι οι ευάλωτοι πληθυσμοί, όπως οι φτωχοί, οι αυτόχθονες πληθυσμοί, οι γυναίκες και οι ηλικιωμένοι πλήττονται περισσότερο από τις συνέπειές της· πιστεύει ότι η ισορροπία εκπροσώπησης των φύλων και η χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών είναι κείρας σημασίας για μια δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς μετάβαση· τονίζει την ανάγκη να ενσωματωθεί πιο αποτελεσματικά η διάσταση του φύλου σε όλους τους συναφείς στόχους και σκοπούς·

94. καλεί όλα τα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ και των κρατών μελών της, να εντείνουν τις προσπάθειες για την ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων στις αναθεωρημένες ΕΚΣ τους, καθώς και στις πολιτικές για το κλίμα και το περιβάλλον, ιδίως όσες σχετίζονται με τον μετριασμό, την προσαρμογή και τις απώλειες και ζημιές, και να αυξήσουν την ουσιαστική συμμετοχή των ομάδων γυναικών στον σχεδιασμό και την εφαρμογή τους· τονίζει την ανάγκη να αναληφθούν πιο συγκεκριμένες δράσεις από όλα τα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ, για την υλοποίηση των δεσμεύσεων που περιέχονται στο ανανεωμένο σχέδιο δράσης για θέματα φύλου που συμφωνήθηκε κατά την 25η διάσκεψη των μερών της UNFCCC (COP25)· προτρέπει τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να εντείνουν τις προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου III·

95. τονίζει την ανάγκη να επιταχυνθεί η ανάληψη δράσης που να συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών και, επομένως, να εφαρμοστεί το πλαίσιο Σεντάι κατά τρόπο που να συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου· ζητεί να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και να συνεκτιμηθεί η διάσταση του φύλου στην ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών, ιδιαίτερα με τη χρήση αναλυτικών συνόλων δεδομένων για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών·

⁽⁵⁸⁾ UNDP, «Gender and Climate Change – Overview of linkages between gender and climate change» [Θέματα φύλου και κλιματική αλλαγή – Επισκόπηση της σχέσης μεταξύ θεμάτων φύλου και κλιματικής αλλαγής], 2016.

⁽⁵⁹⁾ Εμπειρογνώμονες της Μεσογείου για την κλιματική και περιβαλλοντική αλλαγή, «Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region» [Κίνδυνοι που συνδέονται με κλιματικές και περιβαλλοντικές αλλαγές στην περιοχή της Μεσογείου], 2019.

⁽⁶⁰⁾ Θαλάσσια Μεσογειακή Πρωτοβουλία της WWF, «The Climate Change Effect in the Mediterranean – Six stories from an Overheating Sea» [Η επίδραση της κλιματικής αλλαγής στη Μεσόγειο – έξι ιστορίες από μια θάλασσα που υπερθερμαίνεται], Ρώμη, Ιταλία, 2021.

96. θεωρεί ότι πρέπει να αυξηθεί και να διευκολυνθεί η πρόσβαση των γυναικών στη χρηματοδότηση για το κλίμα χωρίς αποκλεισμούς· επισημαίνει ότι η χρηματοδότηση για το κλίμα που συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου είναι κρίσιμη για μια δίκαιη μετάβαση· τονίζει τη σημασία μιας μετασχηματιστικής ως προς το φύλο προσέγγισης όσον αφορά τη χρηματοδότηση για το κλίμα· προτρέπει την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να υποβάλουν έκθεση σχετικά με τη δυνατότητα συνεκτίμησης της διάστασης του φύλου στις χρηματοδοτικές συνεισφορές της για το κλίμα και να βελτιώσουν τη συνεκτικότητα της στήριξης για το φύλο και το κλίμα χάρη στα μέσα εξωτερικής δράσης και την ΕΤΕπ, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών και των οργανώσεων γυναικών στη διακυβέρνηση, τη λήψη αποφάσεων και τα προγράμματα που στηρίζουν τον ρόλο των γυναικών στη διακυβέρνηση του κλίματος·

97. τονίζει τη σημασία να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών στη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο της κλιματικής διπλωματίας, μεταξύ άλλων στις αντιπροσωπείες και την ηγεσία της COP σε όλα τα επίπεδα δράσης για το κλίμα· εκφράζει τη λύπη του διότι οι γυναίκες αποτελούσαν λιγότερο από το 34 % των ομάδων διαπραγμάτευσης ανά χώρα στην COP27, ενώ έως το 90 % ορισμένων αντιπροσωπειών των μερών απαρτιζόνταν από άνδρες· καλεί όλα τα μέρη να επιδιώξουν την ισότητα των φύλων στις αντιπροσωπείες τους και σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων και διαπραγματεύσεων για την κλιματική αλλαγή· προτρέπει όλα τα μέρη να ορίσουν ένα εθνικό σημείο επαφής για την ισότητα των φύλων και την κλιματική αλλαγή και να αυξήσουν τους πόρους, την κατάρτιση και τη στήριξή τους, μεταξύ άλλων και στην ΕΕ·

Ενεργειακή πολιτική

98. επικροτεί όλες τις πρωτοβουλίες για τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από τα ορυκτά καύσιμα· σημειώνει το συνεχιζόμενο έργο της ΕΕ με διεθνείς εταίρους για τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού·

99. επισημαίνει ότι η κλιματική αλλαγή και τα ακραία φαινόμενα έχουν αντίκτυπο στα ενεργειακά μας συστήματα, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής υδροηλεκτρικής ενέργειας, των αποδόσεων βιοενέργειας, της αποδοτικότητας των θερμικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, και της ζήτησης θέρμανσης και ψύξης· υπενθυμίζει την ανάγκη να αναπτυχθούν πιο εφικτές επιλογές μετασκέυξης των συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας που να υποστηρίζουν την ανθεκτικότητα των υποδομών, αξιόπιστα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας και την αποδοτική χρήση των υδάτων για τα υφιστάμενα και τα νέα συστήματα ηλεκτροπαραγωγής·

100. επικροτεί τους υψηλότερους δεσμευτικούς στόχους της ΕΕ που συμφωνήθηκαν από τους συννομοθέτες το 2023 όσον αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο πλαίσιο της αναθεωρημένης οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (42,5 %), με σκοπό να επιτευχθεί το 45 %, καθώς και τον στόχο του 11,7 % ενεργειακής απόδοσης στο πλαίσιο της αναθεωρημένης οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση (ΟΕΑ)·

101. επισημαίνει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν η ενεργειακή απόδοση και ένα διαφοροποιημένο ενεργειακό σύστημα στη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία ⁽⁶¹⁾· αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά τη δημιουργία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και ταυτόχρονα ζητεί να αναπτυχθούν περαιτέρω ενεργειακά αποδοτικές δράσεις, όπως η ενοποίηση τομέων και η επαναχρησιμοποίηση της πλεονάζουσας θερμότητας· αναγνωρίζει, ωστόσο, τη σημασία της ευθυγράμμισης των στόχων για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση με γνώμονα την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας το αργότερο έως το 2050 και τη συμμόρφωση με τη συμφωνία του Παρισιού· αναγνωρίζει ότι η αυξημένη φιλοδοξία του στόχου για την ενεργειακή απόδοση της Ένωσης με ορίζοντα το 2030 θα πρέπει να είναι συνάδει με την αύξηση και διεύθυνση του εξηλεκτρισμού, του υδρογόνου, των συνθετικών καυσίμων και άλλων καθαρών τεχνολογιών που είναι αναγκαίες για την πράσινη μετάβαση·

102. υπενθυμίζει την ανάγκη να κλιμακωθούν και να επιταχυνθούν μαζικά οι διαδικασίες αδειοδότησης για έργα ανανεώσιμης ενέργειας, προκειμένου να καταστούν όσο το δυνατόν πιο προβλέψιμες·

103. υπενθυμίζει την προσήλωση της Ένωσης στην αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση, η οποία συνυπολογίζει την οικονομική αποδοτικότητα, την αποδοτικότητα του συστήματος, την ικανότητα αποθήκευσης, την ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης και την ασφάλεια του εφοδιασμού· υπογραμμίζει τη σημασία της ενσωμάτωσης και εφαρμογής της αρχής σε όλες τις σχετικές νομοθετικές πράξεις, πρωτοβουλίες και αποφάσεις πολιτικής και σε όλους τους τομείς, κατά περίπτωση· παρατηρεί το αναξιοποίητο δυναμικό της ενεργειακής απόδοσης σε τομείς όπως η βιομηχανία ⁽⁶²⁾, η τεχνολογία των πληροφοριών, οι μεταφορές και τα κτίρια, συμπεριλαμβανομένης της θέρμανσης και ψύξης· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ταχέως φιλόδοξους στόχους, όπως ορίζονται στην πρόσφατα συμφωνηθείσα αναθεώρηση της ΟΕΑ·

⁽⁶¹⁾ IPCC, 2023 – Συγκεφαλαιωτική έκθεση στο πλαίσιο της AR6.

⁽⁶²⁾ Εκτιμάται ότι το οικονομικό δυναμικό που συνεπάγεται για τον βιομηχανικό κλάδο η μείωση της κατανάλωσης τελικής ενέργειας έως το 2030, σε σύγκριση με την τρέχουσα κατάσταση, είναι 23,5 %.

104. πιστεύει ότι, για να επιτύχει η Ένωση κλιματική ουδετερότητα, το ενεργειακό της σύστημα θα πρέπει να ενοποιηθεί και να βασίζεται σε κλιμακωτές προτεραιότητες, ξεκινώντας με την εφαρμογή της αρχής της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση· υπενθυμίζει ότι, προκειμένου να έχει αντίκτυπο, η αρχή της προτεραιότητας στην ενεργειακή απόδοση πρέπει να εφαρμόζεται με συνέπεια από τους εθνικούς, περιφερειακούς, τοπικούς και τομεακούς φορείς λήψης αποφάσεων σε όλα τα σχετικά σενάρια κατά τη λήψη αποφάσεων σε επίπεδο πολιτικής, σχεδιασμού και σημαντικών επενδύσεων· υπενθυμίζει ακόμη ότι η αρχή αυτή συνεπάγεται την υιοθέτηση μιας ολιστικής προσέγγισης, η οποία λαμβάνει υπόψη τη συνολική αποδοτικότητα του ενοποιημένου ενεργειακού συστήματος, την ασφάλεια του εφοδιασμού και την οικονομική αποδοτικότητα, και προωθεί τις πλέον αποδοτικές λύσεις για την κλιματική ουδετερότητα σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα, από την παραγωγή ενέργειας και τη μεταφορά του δικτύου έως την τελική κατανάλωση ενέργειας, ώστε να επιτυγχάνονται αποδόσεις τόσο στην πρωτογενή όσο και στην τελική κατανάλωση ενέργειας· θεωρεί ότι η προσέγγιση αυτή θα πρέπει να ξετάξει τις επιδόσεις του συστήματος και τη δυναμική χρήση της ενέργειας, όπου οι πόροι από την πλευρά της ζήτησης και η ευελιξία του συστήματος θεωρούνται λύσεις ενεργειακής απόδοσης·

105. επισημαίνει την ανάγκη να επιταχυνθεί ο εξηλεκτρισμός της ζήτησης ενέργειας, με βάση ένα σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας που να βασίζεται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· τονίζει την ανάγκη να ενσωματώσουν οι αγορές ηλεκτρικής ενέργειας τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, παρέχοντας παράλληλα ευελιξία όσον αφορά τη ζήτηση και την αποθήκευση ενέργειας· ζητεί μια ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, προετοιμασμένη για την αντιμετώπιση των κλυδωνισμών στις τιμές της ενέργειας· επικροτεί τη μεταρρύθμιση του σχεδιασμού της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ προκειμένου να επιταχυνθεί η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η σταδιακή κατάργηση του φυσικού αερίου, να διασφαλιστούν οικονομικά προσίτιοι λογαριασμοί για τους καταναλωτές που να εξαρτώνται λιγότερο από τις ασταθείς τιμές των ορυκτών καυσίμων, να προστατευθούν καλύτερα οι καταναλωτές από μελλοντικές αυξήσεις των τιμών και δυνητική χειραγώγηση της αγοράς, και να καταστεί καθαρή και πιο ανταγωνιστική η ενωσιακή βιομηχανία·

106. επισημαίνει ότι οι ενεργειακές πολιτικές θα πρέπει να επιδιώκονται σύμφωνα με την αρχή της δίκαιης και ισότιμης μετάβασης, καθώς και σε στενή συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους· θεωρεί επομένως ότι η αύξηση της διαφάνειας, η ενίσχυση των κοινωνικών εταιρικών σχέσεων και η συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας σε όλους τους τομείς της κοινωνίας, με τρόπο δίκαιο και κοινωνικά βιώσιμο και χωρίς αποκλεισμούς·

107. ζητεί η ευρωπαϊκή πρωτοπορία στη βιομηχανία ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και οι εφοδιαστικές της αλυσίδες να αποτελέσουν μέρος της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ·

108. ενθαρρύνει τη συνέχιση των εργασιών αναθεώρησης της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας με στόχο την ευθυγράμμιση των φορολογικών πολιτικών με τους στόχους για την ενέργεια και το κλίμα με ορίζοντα το 2030 και το 2050, καθώς και την αξιολόγηση των επιπτώσεών της, μεταξύ άλλων στους καταναλωτές, την ενεργειακή φτώχεια και τη φτώχεια στον τομέα των μεταφορών·

109. τονίζει ότι, παρόλο που η Ευρώπη καταβάλλει προσπάθειες για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της, η επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών παγκοσμίως το αργότερο έως το 2050 θα απαιτήσει την ανάληψη συντονισμένων δράσεων σε παγκόσμιο επίπεδο· επισημαίνει ότι οι αναπτυσσόμενες χώρες θα χρειαστούν διεθνή βοήθεια προκειμένου να επιτύχουν την πράσινη μετάβασή τους· τονίζει τη σημασία να ενισχυθούν η στενή διασυνοριακή συνεργασία και η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με διεθνείς εταίρους στους τομείς της χάραξης πολιτικής και της επιστήμης, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς τεχνολογίας, προκειμένου να προωθηθούν η ενεργειακή απόδοση και οι επενδύσεις σε βιώσιμες ενεργειακές τεχνολογίες και υποδομές· επικροτεί το γεγονός ότι η COP27 ξεκίνησε νέο πενταετές πρόγραμμα για την προώθηση τεχνολογικών λύσεων για το κλίμα στις αναπτυσσόμενες χώρες·

Βιομηχανικός κλάδος, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και ανταγωνιστικότητα

110. πιστεύει ότι η οικονομική ευημερία, η κοινωνική συνοχή, η δημιουργία θέσεων εργασίας, η βιώσιμη βιομηχανική ανάπτυξη και η πολιτική για το κλίμα θα πρέπει να αλληλοενισχύονται· επισημαίνει ότι η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής θα πρέπει να αποσκοπεί στη μείωση της ενεργειακής φτώχειας και στη βελτίωση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας, καθώς και στην παροχή ευκαιριών για τη βιομηχανία και τις ΜΜΕ της ΕΕ που να μπορούν να αξιοποιηθούν εάν οι νομοθέτες δεσμευθούν να λάβουν έγκαιρα, εξατομικευμένα, αλληλέγγυα και κατάλληλα πολιτικά μέτρα· θεωρεί υψίστης σημασίας να διασφαλιστεί η Ένωση μια δίκαιη μετάβαση και να αποκτήσει το πλεονέκτημα του πρωτοπόρου, καθώς και να δώσει το παράδειγμα, διασφαλίζοντας ίσους όρους ανταγωνισμού για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες σε παγκόσμιο επίπεδο·

111. τονίζει ότι η Ένωση θα πρέπει να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να διατηρήσει την ηγετική θέση των βιομηχανιών και των ΜΜΕ της και την παγκόσμια ανταγωνιστικότητά της στη μετάβαση προς μια οικονομία μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου· υπογραμμίζει την ανάγκη να απανθρακοποιηθεί ταχέως η ευρωπαϊκή βιομηχανία και να συνεχίσει η Ένωση να στηρίζει το εγχείρημα αυτό, ιδίως όσον αφορά αναλογικές λύσεις για την υιοθέτηση από τις ΜΜΕ· σημειώνει ότι η προτεινόμενη πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών αποσκοπεί στην αύξηση της ευρωπαϊκής παραγωγικής ικανότητας των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που είναι κείριες σημασίας για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα· επικροτεί τις πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί για τις στρατηγικές αλυσίδες αξίας· αναγνωρίζει τις θετικές επιπτώσεις που έχει για τις ευρωπαϊκές βιομηχανίες, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, η υιοθέτηση έγκαιρων στρατηγικών για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής· τονίζει την ανάγκη θέσπισης εκτελεστών πολυμερών και διμερών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων της· τονίζει την ανάγκη να αποτραπεί η μετεγκατάσταση της παραγωγής και των επενδύσεων των ευρωπαϊκών βιομηχανιών και ΜΜΕ εξαιτίας λιγότερο φιλόδοξων μέτρων για το κλίμα εκτός της Ένωσης· θεωρεί ότι η παραγωγή και οι επενδύσεις στην Ευρώπη θα ενισχύσουν τη βιομηχανική αλυσίδα αξίας και τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ σε ένα ασταθές παγκόσμιο πλαίσιο· αναγνωρίζει ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει επίσης τους τομείς της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, προκαλώντας περιστασιακές διαταραχές του εφοδιασμού και της λειτουργίας, ιδίως λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων· τονίζει την ανάγκη να λάβουν οι βιομηχανίες μέτρα ώστε να προσαρμοστούν στο μεταβαλλόμενο κλίμα·

112. αναγνωρίζει τον ουσιαστικό ρόλο των ΜΜΕ, ιδίως των πολύ μικρών και των νεοφυών επιχειρήσεων, στην προώθηση και επίτευξη απασχόλησης και ανάπτυξης, καθώς και στην πρωτοπορία όσον αφορά την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση· υπενθυμίζει ότι οι ΜΜΕ αποτελούν ουσιαστικό μέρος του ευρωπαϊκού οικονομικού και κοινωνικού ιστού και πρέπει να υποστηριχθούν και να λάβουν κίνητρα από τους νομοθέτες για τη μετάβαση αυτή, ιδίως με τη διασφάλιση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για βιώσιμες τεχνολογίες, υπηρεσίες και διαδικασίες, την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και την παροχή ίσων ευκαιριών στις διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων· εκφράζει την ανησυχία του διότι οι ευκαιρίες και τα τρωτά σημεία των ΜΜΕ δεν λαμβάνονται επαρκώς υπόψη σε όλες τις ενωσιακές πολιτικές που σχετίζονται με την ενιαία αγορά, μεταξύ άλλων στην προσπάθεια προώθησης της ψηφιοποίησης και της πράσινης μετάβασης·

113. θεωρεί ότι η μετάβαση προς μια βιώσιμη οικονομία πρέπει να συνδυαστεί με τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, καθώς και με την τήρηση της υπόσχεσης ότι κανείς δεν θα μείνει στο περιθώριο· τονίζει ότι ο συνδυασμός αυτός είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και ότι η ενιαία αγορά θα πρέπει να παραμείνει οικονομικά αποδοτική κατά την προσαρμογή σε ένα νέο και ευνοϊκό ρυθμιστικό περιβάλλον, ιδίως για τις βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τη βιωσιμότητα των ευρωπαϊκών βιομηχανιών· τονίζει ακόμη ότι ο συνδυασμός αυτός αποσκοπεί στην επίτευξη των κλιματικών στόχων με ορίζοντα το 2030 και το 2050 και ωθεί τον μετασχηματισμό προς την κλιματική ουδετερότητα και μια βιώσιμη κυκλική οικονομία·

114. υπογραμμίζει την ανάγκη προώθησης ανταγωνιστικών αγορών για τα βασικά προϊόντα και τα σπάνια μέταλλα που είναι απαραίτητα για την πράσινη μετάβαση· επισημαίνει ότι η συνεχιζόμενη εξάρτηση από λίγους προμηθευτές θα υπονομεύσει ορισμένα από τα τρέχοντα μέτρα πολιτικής, όπως το σχέδιο RePowerEU, και τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι πολίτες της Ένωσης· παρατηρεί την ανάγκη να βελτιωθεί η περιορισμένη ικανότητα εγχώριας προμήθειας και επεξεργασίας· πιστεύει ότι το Ταμείο Καινοτομίας της ΕΕ θα πρέπει να στηρίζει την κλιμάκωση των προηγμένων και καινοτόμων τεχνολογιών ανακύκλωσης της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών της ΕΕ και των αλυσίδων εφοδιασμού τους· σημειώνει ότι η προτεινόμενη πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες αποσκοπεί στη μείωση της εξάρτησης από τους σημερινούς προμηθευτές και στη διασφάλιση, αντ' αυτού, της δυνατότητας συνεχούς πρόσβασης της ΕΕ σε ασφαλή, διαφοροποιημένο, οικονομικά προσιτό και βιώσιμο εφοδιασμό με κρίσιμες πρώτες ύλες, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος·

115. επισημαίνει την ανάγκη για προγράμματα επαγγελματικών προσόντων με γνώμονα την ενίσχυση του εργατικού δυναμικού ώστε να καλυφθεί η αυξανόμενη ζήτηση εργασίας στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, των ανακατασκευών κτιρίων και των λύσεων πράσινης τεχνολογίας· καλεί όλα τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι το σημερινό και το μελλοντικό ευρωπαϊκό εργατικό δυναμικό θα αποκτήσει όλες τις απαραίτητες δεξιότητες για τη διαχείριση, την υλοποίηση και την καινοτομία της πράσινης μετάβασης, ιδίως σε περιφέρειες που επηρεάζονται αρνητικά από τη μετάβαση·

116. πιστεύει ότι η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει την ενίσχυση της συνεργασίας για το εμπόριο, την έρευνα και την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με ομόφρονες και αξιόπιστους εταίρους μέσω διμερούς συνεργασίας και κοινών προσαπειών για την ενίσχυση του πολυμερούς εμπορικού συστήματος, και ότι η Ένωση θα πρέπει να προωθήσει τη διεθνή συνεργασία και τις εταιρικές σχέσεις για να προωθηθούν ασφαλείς, βιώσιμες και ανθεκτικές παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού χάρη στην προαγωγή του ανοικτού και βασιζόμενου σε κανόνες εμπορίου·

117. υπογραμμίζει ότι οι λύσεις που βασίζονται σε τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και δέσμευσης και χρήσης διοξειδίου του άνθρακα μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο στην απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως για τον μετριασμό των εκπομπών διεργασίας στον βιομηχανικό κλάδο, για τα κράτη μέλη που επιλέγουν την τεχνολογία αυτή· υπογραμμίζει τη σημασία να αναλάβει η Ευρώπη ηγετικό ρόλο εν προκειμένω·

Έρευνα, καινοτομία, ψηφιακές τεχνολογίες και διαστημική πολιτική

118. επικροτεί τον ρόλο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και τη συμβολή του στην κλιματική ουδετερότητα· είναι της γνώμης ότι οι συμπράξεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένων των κοινών επιχειρήσεων, θα προωθήσουν τη συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα με στόχο να συμβάλουν στην επίτευξη της πράσινης μετάβασης, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι καινοτομίες είναι βιώσιμες, διαθέσιμες, προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές· υπογραμμίζει τη σημασία να βελτιωθούν η πρόσβαση και η συμμετοχή των ΜΜΕ στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», καθώς και η επικοινωνία με τους πολίτες και η συμμετοχή τους όσον αφορά τα αποτελέσματα των ευρωπαϊκών έργων έρευνας και ανάπτυξης και τις νέες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων των εμβληματικών έργων, προκειμένου να αυξηθεί η αποδοχή από το κοινό και να καταστεί ο ρόλος της Ένωσης πιο ορατός στους πολίτες της·

119. επικροτεί τον ρόλο που διαδραματίζουν το πρόγραμμα Copernicus και το νέο κέντρο γνώσης της ΕΕ για τη γεωσκόπηση στην παρακολούθηση του θεραίου, ατμοσφαιρικού και θαλάσσιου περιβάλλοντος· υπογραμμίζει τη σημασία των ικανοτήτων δορυφορικής παρατήρησης για την παρακολούθηση, τη μοντελοποίηση, την πρόβλεψη και τη στήριξη της χάραξης πολιτικής σχετικά με την κλιματική αλλαγή·

120. επισημαίνει την ανάγκη προσέλκυσης περισσότερων επενδύσεων, τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών, για την έρευνα, καινοτομία και ανάπτυξη νέων βιώσιμων τεχνολογιών, μεταξύ άλλων σε βιομηχανίες υψηλής έντασης εργασίας και σε αναγκαία νέα δίκτυα και έργα υποδομών, ώστε να στηριχθεί η επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και της συμφωνίας του Παρισιού· τονίζει ότι οι μελλοντικές έρευνες και τεχνολογίες θα πρέπει να συνυπολογίζουν τη βιωσιμότητα και την κυκλικότητα· υπογραμμίζει, ταυτόχρονα, τη σημασία της βασικής έρευνας, καθώς και των συνεργατικών και διεπιστημονικών προσεγγίσεων στην έρευνα και καινοτομία (E&K), για την αντιμετώπιση των κλιματικών προκλήσεων· παρατηρεί ακόμη την ανάγκη να στηριχθεί η κοινωνική καινοτομία που απαιτείται για την αντιμετώπιση των μη καλυπτόμενων κοινωνικών αναγκών και προκλήσεων, με παράλληλη ενδυνάμωση των πολιτών κατά τη διάρκεια της πράσινης μετάβασης·

121. υπογραμμίζει τη σημασία της διασφάλισης συνεκτικότητας και συνέπειας όσον αφορά τα κίνητρα για την προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για την επίτευξη των στόχων με ορίζοντα το 2030 και το 2050, με την αντιμετώπιση της ανάπτυξης ήδη ώριμων τεχνολογιών, καθώς και επενδύσεων σε νέες τεχνολογίες που πρέπει να αναπτυχθούν για την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα το αργότερο έως το 2050·

122. τονίζει την ανάγκη για μια διττή μετάβαση, όπου η ψηφιακή και η πράσινη μετάβαση συμβαδίζουν· σημειώνει ότι το ψηφιακό χάσμα στην Ευρώπη εξακολουθεί να είναι πολύ σημαντικό, σημειώνονται δε σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών· υπογραμμίζει την ανάγκη να δημιουργηθεί μια ανταγωνιστική και ισχυρή οικονομία δεδομένων που να επιτρέπει την υψηλού επιπέδου ψηφιοποίηση σε όλους τους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας με βιώσιμο, ενεργειακά αποδοτικό, κυβερνοασφαλή και οικονομικά προσιτό τρόπο· υπογραμμίζει τον θεμελιώδη ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ψηφιακές τεχνολογίες στην πράσινη μετάβαση της Ένωσης· υπενθυμίζει ότι η ανάκαμψη της Ένωσης απαιτεί τη δημιουργία ενός σταθερού κανονιστικού πλαισίου που να ευνοεί την πρόοδο, συμπεριλαμβανομένης της πρόδου με γνώμονα την αγορά, στην έρευνα, καινοτομία και ανάπτυξη βιώσιμων τεχνολογιών, καθώς και τις κατάλληλες συνθήκες για τη χρηματοδότησή τους·

123. υπογραμμίζει ότι η ψηφιοποίηση είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες που οδηγούν στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, καθώς μπορεί να διευκολύνει τις δυναμικές και διασυνδεδεμένες ροές των φορέων ενέργειας, να καταστήσει δυνατή τη διασύνδεση πιο διαφοροποιημένων αγορών και να παράσχει τα απαραίτητα δεδομένα για την αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης· επισημαίνει τις δυνατότητες των ψηφιακών τεχνολογιών να αυξήσουν την ενεργειακή απόδοση και, επομένως, να μειώσουν τις συνολικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου· επισημαίνει την ανάγκη να διασφαλιστεί ένα ασφαλές κανονιστικό πλαίσιο με αμερόληπτες και διαφανείς διαδικασίες για την πρόσβαση σε ενεργειακά δεδομένα και τη διαβίβασή τους· υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Επιτροπής, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) αντιπροσωπεύει μεταξύ 5 % και 9 % της παγκόσμιας χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας και πάνω από το 2 % των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου· υπογραμμίζει ότι το 47 % των ανθρακούχων εκπομπών του ψηφιακού τομέα προέρχεται από καταναλωτικό εξοπλισμό, όπως υπολογιστές, έξυπνα τηλέφωνα, ταμπλέτες και άλλα συνδεδεμένα αντικείμενα· επικροτεί την αναθεώρηση της ΟΕΑ, η οποία θα υποχρεώνει όλα τα κέντρα δεδομένων στην ΕΕ, πλην των μικρών, να δημοσιοποιούν, μεταξύ άλλων, την ενεργειακή τους απόδοση ετησίως· ζητεί να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη μείωση του αποτυπώματος άνθρακα του τομέα ΤΠΕ σε επίπεδο κέντρου δεδομένων και καταναλωτικών συσκευών· τονίζει εκ νέου τον στόχο να καταστούν τα κέντρα δεδομένων κλιματικά ουδέτερα και υψηλής ενεργειακής απόδοσης το αργότερο έως το 2030, όπως αναφέρεται στην ψηφιακή στρατηγική·

124. υπενθυμίζει τη σημασία της συμβολής της Ε&Κ στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στη συμφωνία του Παρισιού και των επιδιώξεων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν την Ε&Κ, καθώς και τη συνολική αύξηση των ενωσιακών και εθνικών προϋπολογισμών που προορίζονται για την Ε&Κ, όσον αφορά τις βιώσιμες και ασφαλείς ενεργειακές τεχνολογίες και τη σχετική καινοτομία· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο περαιτέρω στήριξης τεχνολογιών και καινοτόμων λύσεων που θα συμβάλουν σε ένα κλιματικά ανθεκτικό και ενοποιημένο ενεργειακό σύστημα, μεταξύ άλλων στους τομείς όπου η Ευρώπη διατηρεί παγκόσμια ηγετική θέση και εγχώριες αξιακές αλυσίδες· θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να υπάρχουν εντός της Ένωσης βασικά τμήματα των αξιακών αλυσίδων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και ζητεί να ληφθούν κατάλληλα μέτρα για τη στήριξη του ρόλου του ευρωπαϊκού περιεχομένου στην εφοδιαστική αλυσίδα και τη νομοθεσία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·

Κλιματική αλλαγή και ανάπτυξη

125. επικροτεί το σχέδιο τόνωσης των Ηνωμένων Εθνών όσον αφορά τους ΣΒΑ, το οποίο αποσκοπεί στην αντιμετώπιση του υψηλού κόστους του χρέους και των αυξανόμενων κινδύνων της κρίσης χρέους· ζητεί τη στήριξη της ΕΕ για την εφαρμογή του σχεδίου αυτού, ιδίως όσον αφορά τη δημιουργία ενός πολυμερούς μηχανισμού ρύθμισης του χρέους, υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, για την αντιμετώπιση τόσο των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης όσο και των χρηματοδοτικών απαιτήσεων της Ατζέντας του 2030·

126. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να υλοποιήσουν τις υφιστάμενες δεσμεύσεις έναντι των αναπτυσσόμενων χωρών όσον αφορά την παροχή χρηματοδότησης για το κλίμα και να διατηρήσουν υψηλό επίπεδο φιλοδοξίας σε σχέση με τη στήριξη της δράσης για το κλίμα στις αναπτυσσόμενες χώρες, κατά τη διάρκεια της COP28 και κατόπιν αυτής· καλεί τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα να εφαρμόσουν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τους ΣΒΑ, οι οποίοι συνιστούν μια καθολική πύξίδα για την ευημερία των ανθρώπων, και να προστατεύσουν τον πλανήτη· τονίζει ότι η γενική εμπιστοσύνη που έχουν οι αναπτυσσόμενες χώρες για την ΕΕ ως αξιόπιστο και έμπιστο εταίρο εξαρτάται από τον βαθμό στον οποίο η Ένωση τηρεί τις υποσχέσεις της· σημειώνει ότι η καρποφόρα συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και των αναπτυσσόμενων χωρών για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής μπορεί να ενισχύσει την ελκυστικότητα της Ένωσης ως εταίρου, η οποία είναι ζωτικής σημασίας σε ένα ολόενα και πιο ανταγωνιστικό γεωπολιτικό πλαίσιο·

127. υπογραμμίζει ότι η κλιματική διπλωματία πρέπει να συμβαδίζει με την πλήρη εφαρμογή της αρχής της συνοχής των αναπτυξιακών πολιτικών, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 208 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που σημαίνει ότι η ΕΕ πρέπει να διασφαλίζει τη συνοχή των πολιτικών της για την ανάπτυξη, το εμπόριο, τη γεωργία, την αλιεία, την ενέργεια και το κλίμα·

Ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην COP28

128. πιστεύει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αντιπροσωπείας της ΕΕ στην COP28, δεδομένου ότι πρέπει να δίνει την έγκρισή του σε διεθνείς συμφωνίες και διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην εγχώρια εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού ως ένας από τους συννομοθέτες της ΕΕ· αναμένει επομένως να του επιτραπεί να συμμετάσχει στις συνεδριάσεις συντονισμού της ΕΕ στην COP28 στο Ντουμπάι και να του εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε όλα τα προπαρασκευαστικά έγγραφα· δεσμεύεται να ενεργεί ανεξάρτητα και χωρίς να θίγεται από συγκρούσεις συμφερόντων·

129. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και στη Γραμματεία της σύμβασης-πλαίσου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή, και ζητεί να διανεμηθεί σε όλα τα μέρη της σύμβασης πλην της ΕΕ.